

Redd Barna

magasinet 3/2021

Slik snakker du
med barn om
klimakrisen

Setter søkelys
på overgrep
mot gutter

Hvor går veien
videre for
Afghanistan?

**FATTIGDOMMEN
BRER SEG BLANT
NORSKE BARN**

VI HEIER PÅ JENTENE!

11. oktober er den internasjonale jentedagen. Framleis er det slik at jenter har færre rettar enn gutar, er meir utsette for barneekteskap og har større risiko for ikkje å kome tilbake til skolen etter korona.

Her er nokre jenter vi heiar ekstra på denne hausten:

- Jenter i Afghanistan som kjempar for retten til å gå på skole og få utdanning.
- Jenter i India som kjempar for retten til ikkje å bli gifta bort, og få velje ektefelle sjølv når dei vert vaksne.
- Jenter i Nigeria som kjempar for retten til å gå på skole utan å bli bortførte.
- Jenter i Somalia som kjempar for retten til å vekse opp utan å bli utsette for kjønnslemlesting.
- Jenter i Kongo som kjempar for rettferd for dei som vert utsette for seksuell vald i krig.
- Jenter verda over som krev at vaksne tar ansvar og gjer alt dei kan for å stoppe klimakrisa.
- Jenter som kjempar for seksualundervisning og tilgang til prevensjon for å hindre uønskte graviditetar.

Elin Toft
redaktør
magasinet@reddbarna.no

- Jenter som kjempar for retten til å få elske den dei vil.
- Jenter i Norge som jobbar for retten til eit liv utan vald og overgrep.
- Rohingya-jenter som kjempar for dei grunnleggjande rettane sine i verdas største flyktningleir i Bangladesh.
- Jenter i alle land som står på barrikadane for retten til å bli høyrd og bestemme over eige liv.

Redd Barna arbeider for jenters rettar kvar einaste dag året gjennom.

Vi i Redd Barna gir oss aldri før jenter får oppfylt sine rettar på lik linje med gutar!

Redd Barna

Redd Barnas arbeid: Redd Barna kjemper for barns rettigheter og for at alle barn skal overleve, lære og være trygge – uansett hvem de er og hvor de bor. Vi er medlem av internasjonale Redd Barna, verdens største uavhengige bevegelse for barn, og arbeider for og med barn i rundt 120 land. Redd Barna er en medlems- og rettighetsbasert organisasjon med rundt 100 000 faddere, faste givere og medlemmer i Norge. Vi har hovedkontor i Oslo og regionkontorer i Oslo, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Kontakt Redd Barna

Besøksadresse Oslo: Storgata 38, inngang Hausmanns gate. **Postadresse:** Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 09 00

Internett: www.reddbarna.no

Gavekonto: 8200.01.03000

Felles telefon for alle regionkontorer: 22 99 09 00

Regionkontor i Midt-Norge:

Verftsgata 4, 7042 Trondheim

Postboks 8881, 7481 Trondheim

Regionkontor i Vest-Norge:

Kong Oscars gate 62, 5017 Bergen

Regionkontor i Sør-Norge:

Tordenskjolds gate 11, 4612 Kristiansand

Regionkontor i Nord-Norge:

Storgata 88, 9008 Tromsø. Postboks 145,

9252 Tromsø

Regionkontor i Øst-Norge:

Storgata 38, inngang Hausmannsgate.

Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo

Redd Barna-magasinet

Utgiver: Redd Barna

Redaktør: Elin Toft

Ansvarlig redaktør: Ingrid Svendsen

Redaksjonen ble avsluttet 7. september 2021.

Redd Barna-magasinet kommer ut fire ganger i året i et gjennomsnittlig opplag på cirka 100 000 eksemplarer og distribueres vederlagsfritt til medlemmer og personer som slutter opp om organisasjonen. Signerte artikler står for forfatterens egen regning. Ettertrykk tillatt. Vennligst oppgi kilde.

Design og presentasjon: Spoon

E-post: magasinet@reddbarna.no

Trykk: Aller Trykk. ISSN 1503-7711

Redd Barna-magasinet er merket med det offisielle miljømerket Svanen, som er en garanti for at det merkede produktet holder en høy miljømessig standard. Aller Trykk, som trykker dette bladet, er godkjent som svanemerket bedrift. Det vi si at hele produksjonen følger strenge

miljøkrav fra råvare til ferdig produkt. Aller Trykk har i tillegg lisenser for EU-blomsten, FSC og Rainforest Alliance. Magasinet er dessuten pakket i flerlags biofilm, som er 100 prosent nedbrytbar og skal kastes med matavfall, eller i hjemmekompostering.

Innsamlingskontrollen i Norge ble etablert i 1991 som en stiftelse med offentlig godkjenning, og Redd Barna har vært medlem siden 1995. Stiftelsens formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål organiseres og gjennomføres på en betryggende måte, og at midlene forvaltes forsvarlig.

Synspunkter på Redd Barna-magasinet?

Tips eller ideer? Skriv til oss på magasinet@reddbarna.no

FOTO: DOMINIC NAHR

INNHOOLD

SIDE 9

Naturkatastrofer rammet Haiti

Nok en gang er Haiti rammet av et ødeleggende jordskjelv, og etterpå av en orkan. Redd Barna arbeider for fullt for å hjelpe ofrene for naturens herjinger.

SIDE 13

Fem spørsmål om klimakrisen

Lurer du på hvordan du kan snakke med barn om klimakrisen? Hvordan du kan skape engasjement og unngå at barna blir engstelige? Vi gir deg fem gode tips!

SIDE 20

Vil ikke fortelle om overgrep

Gutter og menn blir også utsatt for seksuelle overgrep. Men det blir det snakket lite om. Redd Barna arrangerer i høst foredragsturne om det tabubelagte temaet.

SIDE 31

Barna gikk til valg

Tusenvis av barn og unge stemte i år i Barnas Valg. Hvilke partier stemte de på? Og hvordan ville Norge sett ut hvis barna fikk bestemme?

SIDE 40

Legger kursen for Redd Barna

Landsmøtet i Trondheim i høst legger fast kursen for organisasjonens arbeid de neste tre årene. Redd Barnas medlemmer fatter viktige vedtak på landsmøtet.

SIDE 42

Løfter samiske barns stemmer

Risten Birje Steinfjell er den første som er ansatt i Redd Barna for å jobbe primært med samiske barns rettigheter. – Folk flest vet altfor lite om samiske barn, mener hun.

SIDE 44

Bli stolt av bedriften din!

Redd Barna har utviklet et nytt og spennende pakketilbud for små og mellomstore bedrifter. Nå er det blitt enklere for næringslivet å ha et humanitært engasjement.

Forsidebildet

Stadig flere barn her til lands veks opp i familiar med svært dårlig råd. Det får store konsekvenser for både barna og familiene deira.

Redd Barna ser hvordan resultatene av klimaendringene raserer livsvilkårene for barn over hele verden. Her er en familie i Kenya på flyttefot etter at tørke har ødelagt jorda deres. Side 10

FOTO: REDD BARNA

Stoppet barneekteskap side 24

FOTO: REDD BARNA

Nettbrett styrker læring side 14

REDD BARN I AFGHANISTAN

Redd Barna har arbeidet i Afghanistan siden 1976, og har rundt 1800 ansatte. Organisasjonen ga i 2020 helse, beskyttelse, skole, mat og vann til over 1,6 millioner afghanere. Så snart det er trygt for organisasjonens ansatte, vil Redd Barna ta opp igjen arbeidet for Afghanistans barn.

HALVPARTEN HAR BEHOV FOR NØDHJELP

Halvparten av befolkningen i Afghanistan, inkludert nær 10 millioner barn, har behov for nødhjelp. Av barna under fem år, er halvparten akutt under- og feilernært.

ENORME LIDELSER

33 000 barn er registrert drept eller lemlestet i krigen i Afghanistan de siste 20 årene. Det reelle tallet er trolig mye høyere. Tallet inkluderer ikke barn som har mistet livet på grunn av sult, fattigdom og ubehandlet sykdom.

Verden holdt pusten da Taliban inntok Kabul. Men hele landet står nå midt oppe i en humanitær krise som kan ta livet av mange barn hvis bistanden ikke slipper inn eller stoppes.
Foto: Victor J. Blue/The New York Times / NTB

HVA NÅ, AFGHANISTAN?

Taliban har overtatt makten i Afghanistan. Hvor går veien videre nå når 20 års krig er avsluttet? Og hva kan Redd Barna få gjort for barna?

TEKST: ELIN TOFT

– Det er vanskelig å spå om framtiden, særlig for Afghanistan. Litt grovt kan en tenke seg at landet kan gå i to retninger: Det ene scenariot er at landet blir kastet ut i en ny borgerkrig med nye fronter, blant annet mot IS og andre terrorgrupper. Den andre er at Taliban klarer å konsolidere makten, får på plass et statsapparat og får kontroll over terrorgruppen. Det siste er i realiteten det beste alternativet for sivilbefolkningen i landet. Det kan gi befolkningen en pause fra flere tiår med krig, noe de desperat trenger.

Det sier forsker og Afghanistan-ekspert Kristian Berg Harpviken, som de siste tre årene har sittet i Redd Barnas hovedstyre. Han viser til at situasjonen var vanskelig i landet også da vestlige styrker fremdeles var i Afghanistan.

FLEST DREPT I KRIGSHANDLINGER

– Dette har vært det landet i verden der flest er blitt drept i krigshandlinger de siste tre årene. Det er stor fattigdom i befolkningen, den ene humanitære krisen har avløst den andre, og korrupsjonen har gjennomsyret hele samfunnet helt til topps. Det har vokst fram et voldsomt misforhold mellom de velstående på toppen og resten av befolkningen.

Dette bekrefter Randi Saure, Redd Barnas spesialrådgiver for beskyttelse av barn, som reiste hjem til Norge like før Taliban erobret Kabul. Her har hun jobbet i halvannet år med å koordinere alle

de 35 nasjonale og internasjonale organisasjonene som arbeider med beskyttelse av barn i Afghanistan sammen med UNICEF.

– Afghanistan er noe av det mest utfordrende jeg har jobbet med. Fattigdommen er bunnløs, samtidig som noen få er blitt styrtrike. Situasjonen for barn i Afghanistan før Taliban tok makten var veldig dårlig, og er det fremdeles. Til og med foreldrene til de fleste av dagens barn har levd hele sitt liv i krig, og kjenner ikke noe annet enn krig. Unge har opplevd direkte angrep, og mange er drept og lemlestet av landminer.

– Da vi i Redd Barna la planer for arbeidet vårt i Afghanistan for året 2021, hadde over sju millioner barn behov for humanitær hjelp. Mange sulter, og igjen er det barna som taper mest. Den humanitære situasjonen er hjerteskjærende, sier Saure.

GITT BORT SOM SLAVER

Covid-19 har ført til en voldsom økning i barnefattigdom i Afghanistan. Familier har blitt så fattige at de har tatt i bruk negative mestringsstrategier.

– Vi har sett at jenter helt ned i 8-9 års alderen har blitt giftet bort. Tusenvis av gutter har blitt gitt bort eller solgt som «dancing boys», som i realiteten er seksuelle slaver som underholder og betjener mektige og rike menn. Familier har satt seg i gjeld for å overleve, og barn har vært sendt ut på gata for å tigge eller er byttet bort eller gitt bort som slaver, sier Saure. Den erfarne bistandsarbeideren forteller om et bilde som har festet seg på netthinnen.

– Hver dag på vei til jobb har jeg sett søskenflokker som går på gaten og tigger. I vinter så jeg en jente på 8-9 år som gikk og tigget, barbeint i snøen. Med seg hadde hun to små søsken. Hun hadde gitt en plastsandal til hver for å beskytte dem mot kulden.

SIVILE HAR BETALT EN HØY PRIS

Milliarder på milliarder har blitt pøst inn i den militære tilstedeværelsen til USA og NATO. Hva har det gjort med Afghanistan? ►

«Mange sulter, og igjen er det barna som taper mest. Den humanitære situasjonen er hjerteskjærende.»

RANDI SAURE

KRISTIAN BERG HARPVIKEN

Kristian Berg Harpviken er forsker ved Institutt for fredsforskning (PRIO), der han tidligere har vært direktør i åtte år. Han har jobbet med Afghanistan siden 1989, og har besøkt landet en rekke ganger. Harpviken ble valgt inn i Redd Barnas hovedstyre på landsmøtet i 2018, og går ut av hovedstyret nå i høst. – Det har vært spennende å lære Redd Barna å kjenne fra innsiden, og jeg har fått enda større respekt for organisasjonen. Redd Barna gjør et faglig kjempesolid arbeid, og våger å ta de vanskelige debattene.

RANDI SAURE

Randi Saure er spesialrådgiver på barns beskyttelse i humanitære kriser. Hun kom nylig hjem fra Afghanistan, der hun har arbeidet med barns beskyttelse. Randi Saure har tidligere vært stasjonert i Etiopia, Sør-Sudan, Liberia, Kenya, Uganda, Syria, Bangladesh, Serbia, Makedonia, Tyrkia og Tunisia.

– Historien om Afghanistan er også historien om en grunnleggende militarisering av utenrikspolitikken, i USA så vel som i Norge og mange andre land. Mykere virkemidler som diplomati og bistand har blitt underordnet en ren militær logikk. Afghanistan hadde kanskje vært et annet sted hvis mer midler hadde vært brukt på bistand og oppbygging av det sivile samfunnet, mener Harpviken. Randi Saures erfaringer fra landet er de samme.

– Afghanistan hadde kanskje utviklet seg uten den militære bistanden som har kostet enorme summer. Mange afghanere har følt seg okkupert, noe som har skapt motstand mot alt den vestlige verden har tilbudt, blant annet utdanning. Mange sivile har betalt en høy pris for krigshandlingene og det er mulig at Afghanistan hadde kommet lengre uten den militære tilstedeværelsen.

VANSKELIGERE FOR KVINNER

Kristian Berg Harpviken har fulgt Afghanistan gjennom flere tiår, og har besøkt landet mange ganger. Hvordan Taliban i dag i realiteten ser ut bak sine forsikringer og fine ord, er for tidlig å si noe sikkert om, mener han. Kan vi for eksempel stole på Taliban når de sier at jenter skal få utdanning?

– Det er ikke sannsynlig at jenter og kvinner vil få beholde de rettighetene de har hatt de siste 20 årene. Vi kan likevel håpe at det blir bedre enn det vi så sist Taliban satt med makten i landet.

– Det er store meningsforskjeller innad i Taliban. De er nå inne i en periode der de forhandler både om styringsstruktur og posisjoner, så vel som konkret politikk. For eksempel har de sagt at skoler og universitet skal være åpent for jenter og kvinner – men at det skal være segregering, det vil si skille mellom kjønnene. Dette vil i praksis skape store problemer for universitetene, som da må gi undervisning til to ulike grupper. Og hvordan skal de skaffe kvinnelige lærere hvis menn ikke kan undervise kvinner?

DIALOG MED TALIBAN

At det kan være farlig å arbeide med bistand har Redd Barna fått erfare. For noen få år siden ble et av Redd Barnas største provinskontor i Afghanistan angrepet og flere ansatte ble drept. Redd Barna har i dagens situasjon valgt å stoppe 1800 lokalt ansattes arbeid til det er trygt å starte opp igjen.

– Vi tar selvsagt sikkerheten til våre ansatte på største alvor! Samtidig må vi nå fram til barna i Afghanistan – vi kan ikke stoppe arbeidet vårt! Vi må finne veier, for dette gjelder framtiden til veldig mange millioner barn. Det er viktig å komme

raskt i gang igjen, sier Saure. Hun kan ikke få rost de ansatte nok:

– Teamene i Redd Barna, de lokale ansatte som jobber på bakken, er helter. De er veldig dedikerte folk som reiser ut i de mest avsidesliggende områdene, ofte med stor risiko for seg selv, for eget liv og helse.

SIKKERHETEN KAN BLI BEDRE

Kristian Berg Harpviken mener det er viktig å etablere en dialog med Taliban om hva som er nødvendig for at Redd Barna skal kunne drive sitt arbeid.

– Det er kjempeviktig at Redd Barna er der! Barna trenger blant annet et godt utdanningstilbud, særlig jentene. Det er også viktig å indirekte styrke de de kreftene i Taliban som ønsker at nye generasjoner skal utdannes.

– Sikkerhetssituasjonen på bakken kan bli bedre nå som krigen mellom Taliban og de vestlige styrkene er over. Samtidig kan Redd Barnas stab få det vanskeligere. Kvinnelige ansatte kan få jobbforbud. Det å jobbe for en vestlig, humanitær organisasjon kan bli sett på som negativt. Til og med de som bruker tilbudene, barna og familiene deres, kan få problemer.

FÅ VIL KOMMETIL NORGE

FN anslår at opp mot en halv million mennesker kan komme til å forlate Afghanistan før jul i år. Harpviken tror få av dem i så fall vil klare å komme seg til Europa og videre til Norge.

– De første to ukene etter maktovertakelsen var verdens fokus på det som skjedde på og rundt flyplassen i Kabul. Å se hvordan vestlige land i stort tempo evakuerte afghanere, sammen med sine egne, fra flyplassen i Kabul var nesten litt absurd. Dette skjer i en situasjon der det å begrense innvandring er en helt sentral utenrikspolitisk målsetting, og vestlige land gjort alt de har kunnet for å hindre afghanere fra å kunne søke asyl.

– Det er allerede en stor strøm av flyktninger ut av Afghanistan til nabolandene, særlig til Pakistan, Iran og videre til Tyrkia. Men å komme seg videre til Europa i dag er kjempesvært, og å migrere helt til Norge er nesten umulig. For Norge blir den største utfordringen nå å få integrert de afghanerne som har blitt evakuert fra Kabul, mener Harpviken.

Randi Saure er ikke skremt bort fra Afghanistan:

– Jeg reiser gjerne tilbake til Afghanistan hvis det blir mulig. Da vil jeg gjerne jobbe direkte med prosjekter ute i felt, sier sunnmøringen. ●

«Det er ikke sannsynlig at jenter og kvinner vil få beholde de rettighetene de har hatt de siste 20 årene. Vi kan likevel håpe at det blir bedre enn det vi så sist Taliban satt med makten i landet.»

KRISTIAN BERG HARPVIKEN

Flere generasjoner afghanere har ikke opplevd annet enn krig. Landet er utarmet og står på randen av en humanitær katastrofe.

Det står igjen å se hvordan forholdene for jenter og kvinner vil endre seg under Taliban-styre.

For Redd Barna er det svært viktig å komme i gang igjen med skole til barna, både for jenter og gutter.

DET SKJER I VERDEN

FOTO: HANNA ADCOCK / REDD BARNA

FORBYR KJØNNSLEMLESTELSE

SOMALIA

Den delvis selvstyrte somaliske delstaten Puntland tok i vår det første skrittet i retning forbud mot kvinnelig kjønnslemlestelse. Den nye loven vil innebære harde straffer for de som utfører kjønnslemlestelse, som sykehus, jordmødre og tradisjonelle utøvere av inngrepet. Det er ennå ikke satt noen dato for når parlamentet skal stemme over lovforslaget. Hanne Lotte Moen er spesialrådgiver for likestilling og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter i Redd Barna. Hun kaller lovforslaget «en milepæl». Redd Barna og Kirkens Nødhjelp har siden 2014 jobbet sammen med myndighetene og lokale partnere for å utrydde alle former for omskjæring av jenter og kvinner.

FOTO: REDD BARNA

HJELPER BARN I KRISE

LIBANON

For ett år siden eksploderte store deler av havneområdet i Beirut. Mange mistet livet i eksplosjonen, tusenvis av bygninger ble ødelagt og økonomien i landet gikk inn i fritt fall. Dette forsterket en allerede negativ utvikling, både politisk og økonomisk. Libanon har i dag knapt nok fungerende myndigheter, og over 50 prosent av befolkningen lever under fattigdomsgrensen. Mange barn sliter fremdeles med ettervirkningene av sjokket etter eksplosjonen. Hala (7) er én av dem. Hun har trukket seg inn i seg selv, og vil bare sove hvis begge foreldrene er til stede. Her får jenta ansiktsmaling på et av Redd Barnas barnevennlige pop-up-områder i Beirut. For faren er det en stor opplevelse å se datteren smile igjen.

FOTO: JONATHAN HYAMS / REDD BARNA

SULT PÅ FREMMARSJ

MATMANGEL

For første gang på mange år er sult på fremmarsj i verden. Mer enn fem millioner barn under fem år har så lite å spise at det kan koste dem livet. Ytterligere 16 millioner barn er i fare for å få ødelagt helsen og framtiden sin på grunn av matmangel. Redd Barna ber verdenssamfunnet om å handle øyeblikkelig for å hindre at hundretusener av barn dør av sult, og lanserte i sommer en stor internasjonal innsamlingskampanje. En dødelig kombinasjon av covid-19 og klimaendringer har resultert i økning i sult og underernæring. Hvis ikke verdenssamfunnet handler raskt, vil vi se at tusenvis av barn dør av sult, advarer Redd Barna. På bildet hjelper Redd Barnas medarbeider Aisha Twalibu mødre med å lage næringsrik grøt til førskolebarn i Malawi.

BLE REDDET AV STOREBROR

HAITI

14. august rammet et kraftig jordskjelv Vest-Haiti. Jordskjelvet ble etterfulgt av en orkan. Rundt 80 000 bygninger, deriblant mange skoler og hjem, falt sammen. 1400 er så langt rapportert omkommet. Brødrene Samuel (8) og Evens (6) bor sammen med foreldrene i Camp Perrin i Haiti. Da jordskjelvet braket løs var begge guttene hjemme. Familiens hus falt sammen over dem og sperret dem inne. Samuel kom seg løs fra materialer som var falt ned fra taket og kravlet seg ut. Så begynte han å lete etter Evens. Seksåringen var i live og bevisst, og med hjelp av storebroren kom han seg ut gjennom en revne i den sammenraste vegg.

Guttene og familien prøver nå å overleve som best de kan uten et sted å bo. Redd Barna er i Camp Perrin og andre hardt rammede områder. Vi støtter familier som er i desperat nød og som trenger mat, vann og tak over hodet.

REDD BARNA STØTTER BARNAS KLIMAKAMP

Nå blir Redd Barna del av det historiske klimasøksmålet som snart skal opp for Den europeiske menneskerettighetsdomstolen.

TEKST: EMMA DOYLE

Etter de dødelige skogbrannene i Portugal i 2017, tok seks unge portugisere 33 land til Den europeiske menneskerettighetsdomstolen. Ungdommene, som selv er fra områdene som brant for fire år siden, hevder at europeiske land ikke gjør nok for å bekjempe klimakrisen.

Redd Barna ble godkjent av Den europeiske menneskerettighetsdomstolen som parts-hjelp i saken for å belyse hvilke konsekvenser klimaendringene har for barn og barns rett til en trygg framtid. Dette betyr at Redd Barna gir

skriftlige observasjoner foran menneskerettighetsdomstolen om klimaendringenes virkninger på barns rettigheter; med særlig fokus på barns fysiske og mentale helse, retten til utdanning og retten de har til å opptre som aktivister.

– Barn verden over kjemper nå en kamp for framtiden sin. De har rett til å bli hørt og tatt på alvor. Redd Barna er stolte over å bidra i denne banebrytende klimasaken, sier generalsekretær Birgitte Lange. ►

KLODEN KOKER

Rapporten fra FNs klimapanel som kom tidligere i sommer er tydelig på at hvis vi ikke setter i gang umiddelbare, raske og kraftige klimagassutslipp, vil en begrensning av oppvarmingen til 1,5 eller til og med 2 grader vil være utenfor rekkevidde.

Rapporten viser at menneskeskapte klimaendringer allerede har medført store endringer i atmosfæren, havet og økosystemer.

Kilde: Miljødepartementet

BARN RAMES HARDT

Det er flere grunner til at Redd Barna trapper opp sitt klima-engasjement. Barn er spesielt utsatt for ekstremvær, oversvømmelser, sykkloner, tørke og hetebølger. De er mer sårbare for å bli alvorlig påvirket eller dø av konsekvensene av klimaendringene enn voksne. Klimakrisen vil påvirke alle barn. Men det er de fattigste og mest marginaliserte barna som berøres mest av klimaendringene.

Med klimaendringene øker også faren for at barn blir rammet av sult og feilernæring fordi avlinger blir ødelagt og vann forurenset. Sykdommer som malaria, diaré og lungebetennelse kan øke. Barn, og særlig jenter, mister tilgang til utdanning når skoler blir midlertidig eller permanent stengt som følge av klimarelatert ekstremvær.

FØRSTE KLIMASAK TIL TOPPS

Klimasaken er den første i sitt slag som er tatt til Den europeiske menneskerettighetsdomstolen. Ungdom saksøker de 33 landene for ikke ha gjort nok for å holde den globale oppvarmingen til under 1,5 grader, og at de dermed ikke møter målene etablert i Paris-avtalen fra 2015. Ungdommene argumenterer også for at landenes manglende klimahandlinger krenker deres rett til liv i et sunt og rent miljø, som ifølge europeisk lov skal være garantert.

Om saken går igjennom, er landene juridisk bundet til å iverksette flere tiltak for å takle klimakrisen. Menneskerettighetsdomstolen har gitt saken prioritet og uttaler at den haster.

– Barn har rett til å ta del i klimapolitikken
– Jeg synes det er utrolig tøft av dem å gå foran og vise vei. Jeg beundrer deres engasjement og deres mot til å fortelle statsledere at nok er nok, sier norske Emanuel (14) om de barna som deltar i søksmålet.

Emanuel er ikke involvert i søksmålet, men er bekymret for klimaendringer og støtter barna som tar saken til menneskerettighetsdomstolen.

– Klimakrisen gir katastrofale konsekvenser for alle levende vesener på jorda. Derfor er det utrolig viktig at vi tar tak i dette før det er for sent, fortsetter han.

Redd Barna håper søksmålet vil bidra til å belyse at klimakrisen er en alvorlig barnerettighetskrise.

– Barns engasjement må tas på alvor. De vil påvirke og endre framtiden sin. Barn har rett til å ta del i klimapolitikken, og til å påvirke beslutningstakerne i verden. Dette gjelder kanskje spesielt de mest marginaliserte barna, sier Birgitte Lange. Hun tror ikke det er mulig å ta gode, bærekraftige og relevante beslutninger uten å inkludere barns erfaringer, meninger og perspektiver. ●

FOTO: ANNE BLEIKLE/REDD BARNA

REDD BARNA OM KLIMAKRISEN:

- Barn og framtidige generasjoner vil oppleve de mest alvorlige konsekvensene av manglende klimahandling.
- Barns overlevelse, utvikling og utdanning er i alvorlig risiko på grunn av klimakrisen.
- Barn i utviklingsland og lavinntektsland rammes mye hardere. Disse landene har liten skyld i økende utslippsnivåer, men er ofte i frontlinjen for stadig mer ekstremvær.
- Politisk handlekraft for å begrense global oppvarming og kutte utslipp er helt avgjørende for å skape en best mulig framtid.
- Redd Barna ber om at barn og deres rettigheter settes i sentrum for klimadiskusjoner, forpliktelser og politikk.

SLIK SNAKKER DU MED BARN OM KLIMAKRISEN

Lær mer om
klimakrisen og hva
barn og voksne kan
gjøre for å bidra:
klima.reddbarna.no/

Mange barn opplever klimakrisen som skremmende og vanskelig. Derfor er det viktig at voksne tar seg tid til å snakke om det som skjer, og spesielt om det arbeidet som gjøres for å løse klimakrisen og å hjelpe de som rammes.

TEKST: ANNE BLEIKLIE

1

Lytt til barna

Gi barna muligheter til å spørre og å snakke om det de ikke forstår, er redde for eller undrer seg over. Lytt til barn før du snakker. De kan ha et helt annet bilde av situasjonen enn voksne. Reflekter sammen med barn om hva de tenker, tror og mener om det de ser og hører. Ta barnets følelser og nysgjerrighet på alvor. Sjekk hva barna har fått med seg. Det gir deg innsikt i hva de tenker, tror og lurer på.

2

Vær konkret og ærlig

Vær konkret og bruk ord og uttrykk barna selv bruker. Ikke bruk vanskelige ord og begreper. Se, les og lytt til informasjon som er tilpasset barn, sammen med barnet. Dette kan være NRK Supernytt, podkaster laget for barn, barnevennlige nettsider, eller annet. Ikke si ting som ikke er sant, fordi du vil skjerme barnet.

3

Ta hensyn til alder

Små barn kan også engste seg over det de ser, hører eller opplever at voksne bekymrer seg over. Også de kan ha behov for å bli hørt og få forklaringer på hva klimakrisen betyr. De eldre barna har større forutsetninger for å forstå, men det betyr ikke at de alltid kan bearbeide det de hører, ser og tenker på egen hånd. De har behov for å snakke om sine tanker, og behov for informasjon og forklaringer.

4

Fortell om løsninger

Trygg barna ved å fortelle om alt som nå gjøres for å finne løsninger på klimakrisen. Snakk om de voksnes ansvar og innsats for å få til endringer. Søk gjerne opp positive nyheter om klimakrisen og snakk om gode løsninger som fungerer. Fortell at de voksne har ansvaret for å finne løsningene, selv om det er veldig vanskelige problemer som skal løses. Snakk sammen om hva dere kan gjøre for å bidra i deres familie, klasse eller nærmiljø.

5

Støtt barns initiativ

Barn som får anledning til å gjøre noe selv for å bekjempe klimakrisen, vil ofte oppleve større grad av mestring og mindre frykt. Voksne bør stimulere og støtte barn som ønsker å hjelpe til. Fortell barna at de har rett til å si ifra. 194 land i verden har forpliktet seg til å følge FNs barnekonvensjon. Konvensjonen forplikter landene til å beskytte barn, ta hensyn til barn og sikre barns rettigheter og den gjelder for alle barn. Klimakrisen truer barns rettigheter på mange måter. Barn har rett til liv, utvikling og beskyttelse. Barn har også rett til opplæring i klima og miljøspørsmål.

Barna sitter på gulvet med øretelefoner på hodet. De kikker konsentrert ned i brettene, leser inni seg mens de trykker og sveiper med pekefingeren.

LÆRING GÅR SOM EN LEK MED NETTBRETT

Nettbrett med apper på somali er kjempepopulært blant jentene i Garowe. – Lese-laben er det beste jeg vet! Det er gøy å lære her. Jeg har blitt flinkere til å lese, lære somaliske bokstaver og hva nye ting heter, sier Kahdra (11) fra Somalia.

I SOMALIA: PHILIP CRABTREE (TEKST) OG INGE LIE (FOTO)

Denne dagen leder Kahdra morgensamlingen i skolegården. Lyden av barn som synger bærer over den hvite muren og ut i den støvete gaten. Barna har stilt seg i rekker etter hvilket av de fire klassetrinn de går i. Så ringer det i en klokke, og gutter og jenter går rolig inn i rommene.

Siden august 2017 har to skoler i Garowe brukt digitale læremidler i samarbeid med Redd Barna. Tidligere i år fikk to nye skoler lignende utstyr. Formålet er å forbedre barnas lese-, skrive- og regneferdigheter gjennom bruk av ny teknologi.

De spennende appene er gøy for barna og klarer samtidig å motivere dem til å bli på skolen. Det gjelder også de mest sårbare barna. Skolene ligger i bydeler der mange av beboerne har flyktet fra krig og konflikt andre steder i landet. En av dem er Khadra, 11.

– Å ta utdanning er til hjelp for mitt folk og mitt land. Jeg vil bli lege og behandle fattige mennesker og kvinner gratis, sier Khadra. – Jeg ønsker å hjelpe folk. Det er så mange mennesker som ikke har råd til å gå til lege, så jeg ønsker å behandle de som ikke har råd. Nå for tiden er alt bestemt av penger. Hvis

DETTE ER LEAP LEARNING

- Norsk selskap som har utviklet mer enn 500 apper for bl.a. grunnleggende lese- og skriveopplæring og matematikk.
- Appene brukes av mer enn 300 skoler i over 20 land.
- Hovedfokus er at mestring gir læringsglede for alle barn, og at utforskende læring gjennom lek, teknologi og konkrete oppgaver engasjerer, stimulerer og motiverer elevene.

du ikke kan betale, får du ikke behandling. Jeg vil arbeide for de fattige og for kvinner!

SIKTER HØYERE

Hun beveger seg stille mellom «stasjonene» i klasserommet, som er utstyrt med nettbrett og veggplakater. Barna her inne sitter på gulvet med øretelefoner på hodet. De kikker konsentrert ned i brettene, leser inni seg mens de trykker og sveiper med pekefingeren.

Det er ingen internett her, men brettene er fulle av apper på somali, til å styrke lese-, skrive- og regneferdigheter. Det er det norske selskapet Leap Learning, med støtte fra Innovasjon Norge, som står bak.

I alt fire Redd Barna-skoler i byen har dette utstyret i dag og er støttet av Norge og et FN-program for utdanning.

– Jeg vil fortsette studiene mine og ta høyere utdanning. Jeg er innstilt på at det er krevende og at skolen vil ta mye tid. Moren min støtter meg og ønsker å hjelpe meg. Hun vil det samme som meg, forteller Khadra.

– Det er viktig for jenter å gå på skole fordi jenter ►

Khadras skole bruker både nymotens nettbrett og «gammeldagse» læringsmetoder som plakater.

Mange av barna på skolen er internflyktninger, som for første gang får tilgang til god utdanning.

To av elevene sammen med læreren. Resultatene hittil har vist at elevene har fått økt leseferdigheter. Flere barn går på skolen fra nærmiljøet, både fastboende og fra familier som har flyktet fra konflikt andre steder i landet. Færre barn dropper ut av skolen.

bør være utdannet. Alle mine søsken har gått på skole også, legger hun til.

Gjennom byen kommer vi til den andre norsk-støttede skolen. Her er det jentene som sjefer, forteller rektor Hawo Khalif Farah. Og dette er grunnene:

- Skolene prioriterer å rekruttere barn fra bydelene, med vekt på jenter, barn med funksjonshemninger og barn som har flyktet fra krig og konflikt.
- Skolene ble opprettet nettopp for å gi utdanning til barn fra familier som ikke har råd til å betale skolepenger. Mange internflyktninger har flyttet inn i nabolag sammen med de fastboende, og tilbudet er åpent for alle barna i bydelen der skolene ligger.
- Det er ingen skolepenger. Samtidig er kvaliteten på utdanningen god.
- Skolene har egne «jenterom» der jentene kan snakke om mensn og helsesaker i fred. Bind og smertestillen-

de piller er tilgjengelig for jentene. Her har ingen gutter eller menn adgang.

– Alt dette er gode grunner til å være stolt av denne skolen, forteller rektor.

– Det er en fordel når kvinner underviser jenter; som mødre er de flinkere til dette enn mennene, mener hun.

Ikke minst er hun stolt av lese-laben, det digitale klasserommet. Det er mer motiverende, mer moro, samtidig som elevene lærer nye ting. Rektor sier flere barn begynner på skolen nettopp på grunn av dette. Mange av de andre skolene ønsker å vite mer og lære av hva hennes skole gjør.

CODE RESULTATER

I alt fire Redd Barna-skoler i byen har utstyret og er støttet av Norge og et FN-program for utdanning.

ETTERORD

Intervjuet med Khadra og lærere ved skolene i Garowe ble gjort høsten 2019, før pandemien slo til. I en periode på seks måneder i 2020 ble skolene stengt som følge av covid-19-viruset. Da skolen åpnet igjen i september kom flesteparten av barna tilbake, under strenge smittevernstiltak. Barna fikk redusert undervisning og ingen nye elever ble tatt opp etter sommeren. Helgeundervisning ble avlyst.

Khadra er i dag 13 år og bor fortsatt sammen med moren og øvrig familie i det samme huset. Takket være gode karakterer og kunnskapene fra den digitale læringen, går hun i dag i sjettest klasse på en høyere skole. Det er ingen selvfølge at jenter får denne muligheten.

Covid-19 har ført til store endringer også i denne byen. Noen av naboeene og fjerne familiemedlemmer har dødd, men moren sier hun og barna har fulgt strenge regler og holdt seg friske, til tross for stor frykt. Familien har oppholdt seg mye innendørs og vært påpasselig med håndvask og annen hygiene. Ikke minst har de brukt munnbind og fulgt reglene fra helsemyndighetene i byen.

Khadras navn er endret for å beskytte hennes identitet.

«Jeg vil bli lege og behandle fattige mennesker og kvinner gratis.»

KHADRA

Resultatene viser økte leseferdigheter. Flere barn går på skolen fra nærmiljøet, både fastboende og fra familier som har flyktet fra konflikt andre steder i landet. Færre barn dropper ut av skolen.

På grunn av den digitale læringen, og at skolen er gratis, får jentene ved denne skolen en erfaring og mulighet de ikke får noe annet sted. I følge rektor er jentene mer aktive og har vist seg å lære mer og raskere enn guttene, noe som også kan skyldes at de er et par år eldre enn guttene når de begynner på skolen, og derfor mer modne.

Lederen av foreldrekomiteen, Kahad Farah Hassan, sier at barn rekrutteres til skolen fra syvårsalderen.

– I denne bydelen går over 80% av barna på skolen, noe som er bedre enn gjennomsnitt i landet. Hadde vi hatt plass og kapasitet, tror jeg 95% av barna her hadde gått på skolen.

– En av våre viktigste prioriteringer er å overbevise foreldrene om at alle barna må gå på skolen. Ofte står skolepenger og krav til uniformer i veien, eller at barna har funksjonshemninger. Men alle barn bør ha den samme muligheten, mener hun.

MORENS FRAMTIDSHÅP

Khadra gjør det veldig bra på skolen, og ser fram til videre studier. Men skolepengene er en stor utfordring for familien. Likevel er moren positiv.

– Jeg tror på like rettigheter mellom jenter og gutter, fordi vi i vår religion sier at alle er like. Når en jente får utdanning, er det positivt for hennes barn. En person uten skolegang har ingen verdi for samfunnet. Selv gikk jeg ikke på skole da jeg var liten, men jeg fikk mulighet til å ta grunnskole etter at jeg fikk barn. Mitt framtidshåp er at barna skal gå på universitet, forteller hun. ●

ØKENDE SATSING PÅ TEKNOLOGI I SKOLEN

Redd Barna jobber med prosjekter hvor teknologi støtter barns læring direkte, slik som Leap Learning- labene i Somalia, radio og mobiltelefoner.

Redd Barna har de siste årene i økende grad satset på teknologi som sikrer barn tilgang til kvalitetsutdanning.

Etter at koronapandemien førte til stengte skoler over hele verden i 2020, er det en stor økning i bruk av ulik teknologi slik at barn kan fortsette å lære.

– Det er gledelig å høre om engasjementet og læringsgleden lese-labene skaper blant elevene i Garowe. Lærerne forteller om elever som er motiverte for å lære og færre barn som dropper ut. Det er spesielt interessant å se at prosjektet bidrar til at barn som ikke går på skolen, barn med funksjonsnedsettelse og jenter får mulighet til å bruke teknologi for å lære.

Det sier Redd Barnas rådgiver på teknologi og utdanning, Camilla Grønli Øien. Hun forteller at sårbare grupper barn ofte har mindre tilgang til å bruke teknologi, særlig etter pandemien. I denne

perioden har det vært viktig å støtte opp om lavteknologiske alternativer som allerede er tilgjengelige i samfunnet, som radio og mobiltelefoner.

– Dette har vært utfordrende når skolene har vært stengt, og spesielt jenter ikke har hatt tilgang til digital undervisning. En studie fra Mosambik viser at jenter har hatt mindre tilgang til utdanning gjennom mobiltelefon og radio sammenlignet med gutter, forteller hun.

Redd Barna jobber med prosjekter hvor teknologi støtter barns læring direkte, slik som Leap Learning- labene i Somalia, radio og mobiltelefoner. I tillegg jobber vi med teknologi som støtter læreres faglige utvikling, samt at vi arbeider med hvordan vi kan benytte teknologi for mer effektivt å finne ut hvilke barn som er på skolen og hvorfor de eventuelt er borte.

– Vi er opptatt av de mulighetene teknologien gir. Men skal teknologi ha de ønskede effektene, er det viktig at fokuset alltid er på utdanningens formål, og ikke teknologien i seg selv, påpeker hun. ●

A photograph of two young children, a boy and a girl, smiling and holding a postcard together. The boy is on the left, wearing a red and black plaid shirt. The girl is on the right, wearing a pink sweater and a unicorn headband. They are holding a postcard from Cambodia, which features a photo of two people on a boat in a body of water. The postcard has the word 'KAMBODJA' at the top and bottom, and a small logo at the bottom right. The background is a green wall with some papers and a small shelf.

Det starter med et **postkort!**

Redd Barnas Vidunderpost er laget for å åpne barns horisont mot en større verden. Gjennom Vidunderpost blir vi kjent med nye barn og land på en spennende måte. Barnet mottar hver måned et postkort fra et nytt land og får en hemmelig kode til et digitalt univers. Alle inntekter fra Vidunderpost går til Redd Barnas arbeid for de mest sårbare barna, både i Norge og resten av verden.

Les mer og bestill her:
www.vidunderpost.no

GUTTER TIER OM OVERGREP

– Seksuelle overgrep mot gutter og menn må fram i lyset, sier Vilde Bratland Hansen. Nå skal hun og faren Odd Werner Hansen på foredragsturne i Norge, i samarbeid med Redd Barna. Det er farens vonde historie som fortelles.

TEKST: ELIN TOFT

Det begynte med et innlegg i Aftenpostens Si;D- spalte for seks år siden. Her etterlyste Vilde, som da var i begynnelsen av 20-årene, større fokus på overgrep mot gutter. Utgangspunktet var farens åpenhet noen år tidligere, der en ukjent historie kom fram: han ble utsatt for overgrep av en voksen familievenn fra han var ni til 16 år gammel. Dette hadde han tiet om hele livet.

Senere har Vilde skrevet den sterke og viktige boka *Pappas hemmelighet*. Her blir farens historie vevd sammen med hennes egen. Boka viser hvordan traumer og vonde opplevelser kan gå i arv, og at overgrep rammer hele familien. Vi blir kjent med en familie som påvirkes av en urolig far som trener to ganger daglig og alltid må mestre og prestere.

– Pappa holdt det gående til han ble 40. Men så kom han til et punkt der det ikke gikk mer. Han gikk på tidenes kjempesmell og ble deprimert og utbrent, forteller Vilde.

Overgrep mot gutter og menn har lenge vært tabubelagt. Mye av årsaken til dette ligger i hvem vi tror er overgriper og hvem vi tror er offer, mener Vilde. Hun viser til hvordan temaet seksuelle overgrep ble løftet av feminist-bevegelsen på 70-tallet, og understreker at dette selvsagt var både viktig og riktig. Samtidig ble bildet av menn som overgriperne og jenter og kvinner som ofre sementert.

– Men alle barn er sårbare for overgrep. Det handler om makt, ikke kjønn, sier hun.

Hva med i dag? Får gutter og menn som er utsatt for overgrep i våre dager den hjelpen de trenger?

– Vi går fremdeles automatisk ut fra at overgriperen er mann og offeret er jente eller kvinne. Sosiale roller har satt seg, og det tar tid å endre slike oppfatninger. Overgrep kræsjer fremdeles med maskuline mannsroller. Men mye har skjedd de siste 20 årene, og særlig organisasjonen *Utsatt mann* har gjort veldig mye bra. Jeg tror vi er på vei i riktig retning, sier Vilde. ►

FOREDRAGS- TURNÉ MED REDD BARNA

Bodø: 7. sept.

Trondheim: 20. sept

Lillestrøm: 7. okt.

Kristiansand: 21. okt.

Hamar: 4. nov.

Oslo: 11. nov.

Haugesund: 15. nov.

Bergen: 16. nov.

Sandnes: 29. nov.

På grunn av pandemien kan det komme endringer. Se reddbarna.no/ kalender for mer info om arrangementene, påmelding og live-stream.

BYGGER GODE RELASJONER

Det tar 17 år i snitt før kvinner forteller om et overgrep. Men det tar enda lengre tid for menn. Vildes far var godt voksen før han la kortene på bordet for kone og barn. Hva har det betydd for ham å bryte tabuet og fortelle?

– For det første er han blitt roligere. Både familie og venner kan bedre forstå hvorfor han oppførte seg som han gjorde tidligere. Denne åpenheten bygger gode relasjoner, og vi sitter igjen med en dyper forståelse for hverandre.

Etter at Odd Werner Hansen stod fram i det offentlige rom, har han også fått mye tilbake, forteller datteren. Fordi han har våget å være åpen om overgrepene han ble utsatt for, tar mange kontakt og forteller sine historier.

Men er det viktig at vanskelige historier kommer fram i lyset? Til dette svarer Vilde et rungende ja.

– Det er viktig at noen veit. Ikke nødvendigvis at det skal skrives bok om eller komme fram i det offentlige rom. Men jeg vil si til han eller hun som er utsatt for overgrep: del det med en person som du er trygg på. Det er sentralt for at du skal klare å møte andre som den du er.

– De aller fleste bærer på historier som preger livene deres og som forteller noe om hvem de er. Kanskje kan du ha behov for å snakke med en profesjonell også. Traumat som ligger der vil før eller senere innhente deg.

HANDLER OM ENSOMHET

Vilde ser fram til å reise Norge rundt med faren og snakke om noe så vanskelig som seksuelle over-

grep. Det føles veldig meningsfullt, forteller hun.

– Folk er takknemlige for at vi tar på oss denne oppgaven og løfter fram dette ømtålige temaet. Overgrep handler mye om ensomhet. Du tror du er den eneste som har opplevd noe slikt. Og så får du høre at flere har opplevd lignende ting, og skjønner at du ikke er så rar eller sjuk, som du kanskje har trodd. Du gjenkjenner.

Etter foredragene er det alltid noen blant tilhørerne som trenger en samtale. Det kan være alt fra 70 år gamle menn som innser at de må snakke om overgrep i barndommen med noen. Eller kanskje pårørende som plutselig forstår litt mer av oppførselen til et nært familiemedlem.

VIL HINDRE NYE OVERGREP

– Det er vanskelig å være pårørende til en overgrepsutsatt, sier Vilde. En viktig tilbakemelding de har fått, er at det er bra at dette blir tatt opp mens pappa fremdeles er oppegående og forholdsvis ung.

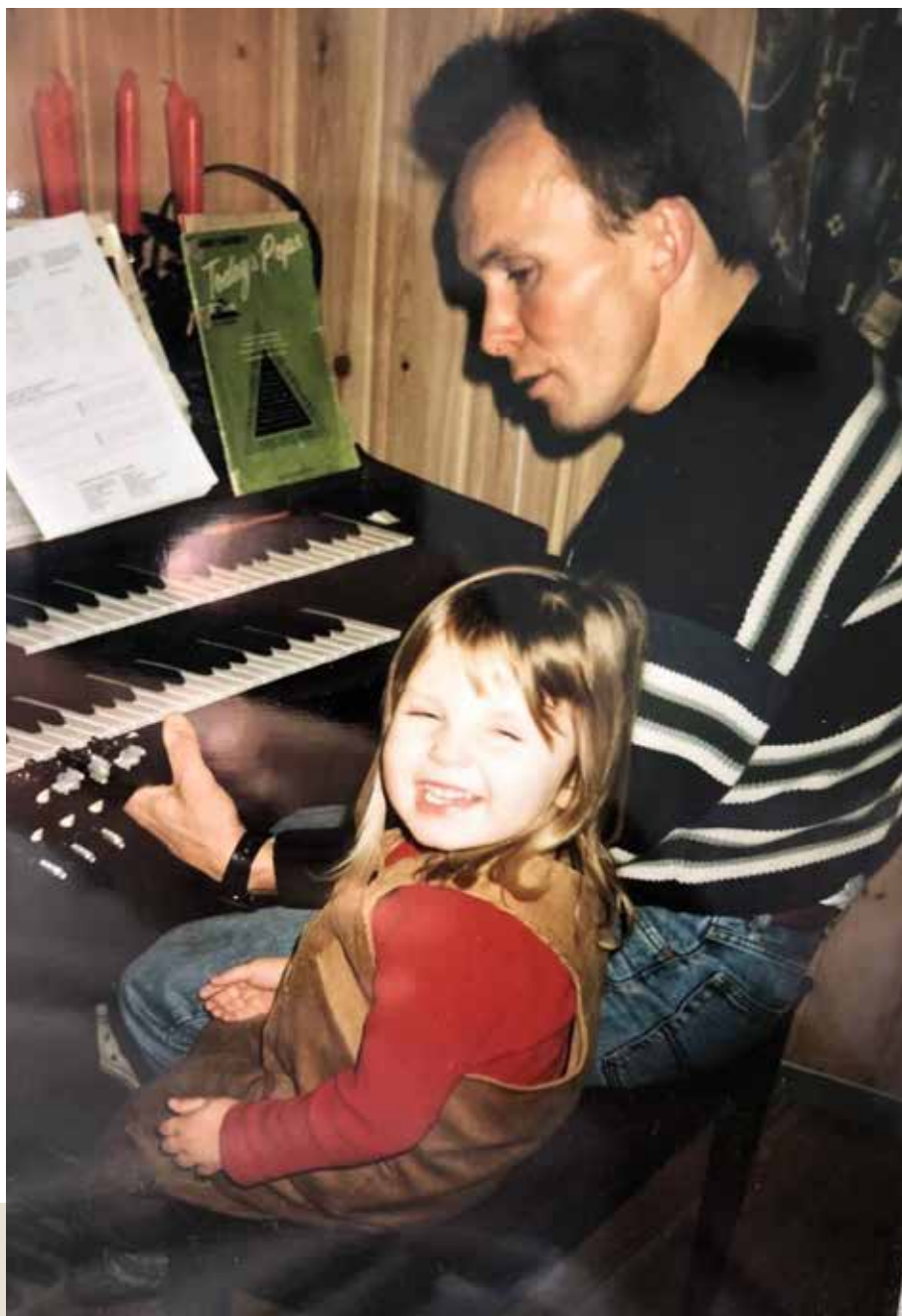
– Mange utsetter i det lengste å ta vanskelige samtaler, og så er det plutselig kanskje for seint fordi forelderen er blitt gammel eller ikke husker lenger hva som skjedde. Ta samtalen nå, ikke vent!

– Hvorfor samarbeid med Redd Barna?

– Jeg ser all den gode jobben som skjer i Redd Barna. Til nå har samfunnet møtt overgrepsutsatte med brannslukking i etterkant. Redd Barna legger ned en stor innsats i å hindre at overgrep skjer, for å hindre at barn opplever slikt. De må lære om sine egne grenser, noe Redd Barna bidrar til med alle prosjektene sine rettet mot barnehager og skoler, sier Vilde Bratland Hansen. ●

Vilde Bratland Hansen og faren Odd Werner Hansen har mye på hjertet når de møter publikum på foredragsturneen i høst. Bildet er tatt da de to besøkte God Morgen Norge.

”

«Jeg tror svært få i oppveksten reflekterer over hvordan vi blir møtt av foreldrene våre. Hvordan de reagerer når vi møter medgang eller motgang. Hvilken bagasje de har med seg, og på hvilken måte det preger oss. Men sannheten er alt som har skjedd og som skjer med foreldrene våre, også før vi blir født, påvirker våre liv.»

SITAT FRA BOKA
PAPPAS HEMMELIGHET

”

Vilde vokste opp med en urolig pappa som bar på en stor, vond hemmelighet.
FOTO: PRIVAT

VANSKELIGERE FOR GUTTER Å FORTELLE

– Overgrep mot gutter og menn er mer ukjent og mer tabubelagt enn overgrep mot jenter. Vi vet fra forskning at seksuelle overgrep skjer oftere med jenter, men for de guttene som utsettes kan det være enda vanskeligere å fortelle og bli trodd, sier Silje Vold, Redd Barnas spesialrådgiver for beskyttelse mot vold og overgrep.

Seksuelle overgrep har konsekvenser på lang sikt, særlig hvis det holdes det hemmelig og man ikke får hjelp. Silje Vold mener boka *Pappas hemmelighet* beskriver veldig godt hvordan et seksuelt overgrep kan virke inn på både fysisk og psykisk helse, og hvordan mange kan ta det med seg langt inn i voksenlivet, hvor det også preger deres relasjoner og familie. Odd Werner Hansens historie, slik den er fortalt i boka, viser hvor viktig det er å søke hjelp, og at det aldri er for sent.

– Boka løfter også fram pårørendes perspektiv, og det har vi hørt lite om tidligere. Hvordan er det for barn å vokse opp med en forelder som har hatt opplevd krenkelser i barndommen som de ikke har bearbeidet eller snakket med noen om? Hele familien kan påvirkes hvis et familiemedlem bærer på slike vonde hemmeligheter. Selv om det ikke snakkes om, kan det prege også barna. Det kan gjelde mange ulike negative opplevelser, ikke bare av seksuell art, sier Silje Vold.

Munni kunne blitt nok et tall i den sørgelige statistikken over indiske barnebruder. Men den 13 år gamle jenta nektet, og med hjelp fra noen gode støttespillere gikk hun seirende ut av striden.

MUNNI **KJEMPET** MOT BARNEEKTESKAP — **OG VANT!**

– Da jeg fikk vite at bestefar ville gifte meg bort, begynte jeg å gråte, forteller Munni. Men hun tok opp kampen. Det har fått store ringvirkninger for både henne selv og for lokalsamfunnet hennes.

TEKST: JC CLARKE OG ELIN TOFT FOTO: JC CLARKE

Jentegjengen i landsbyen støtter hverandre i kravet om å få gå på skole, og vil ikke bli giftet bort.

For tre år siden fikk Munni, som den gangen var 13 år gammel, vite ved en tilfeldighet at hun var forlovet og skulle gifte seg. Faren og farfaren, familiens patriark som bestemte alt, hadde arrangert giftermålet, uten å fortelle det verken til Munni selv eller til moren hennes.

JENTER = EN BYRDE

Munni bor i en by-slum i Bihar i India. Hun tilhører en folkegruppe som blir sett på som kasteløse; lenger ned på samfunnsstigen kan du knapt komme. Dette betyr blant annet elendige levekår og en daglig kamp for å overleve. Og en diskriminering som vi her til lands knapt kan forestille oss.

Over store deler av det indiske samfunnet blir jenter sett på som en byrde, og for mange familier er det om å gjøre å få dem giftet bort så fort som mulig. Dermed blir byrden med å forsørge jenta plassert over på hennes nye familie. Dette er én av grunnene til at mennene i Munnis familie er sterke tilhengere av barneekteskap. I nabolaget blir mange jenter giftet bort i svært ung alder. Dette fører til at de må slutte på skolen og ofte får barn veldig tidlig.

TROSSET SVIGERFAMILIEN

Munni kunne blitt nok et tall i den sørgelige statistikken over indiske barnebruder. Men hun ville ikke gifte seg. Og hun fikk snart noen sterke allierte; lokale sosialarbeidere, støttet av Redd Barna, oppsøkte familien. De fortalte hvor viktig det var at hun som bare var et barn ikke giftet seg, og at hun heller burde få gå på skole.

Munnis drømmer om å få utdanning lever videre. For henne, som for

«Jeg ville at datteren min skulle gå på skole, studere og bli selvstendig – ikke analfabet som meg selv.»

MUNNIS MAMMA

«I dag er Munni 16 år gammel og elev ved en videregående skole. Hun er med i Redd Barnas lokale barne- og ungdomsklubb, og er blitt en tydelig aktivist mot barneekteskap.»

så mange andre unge, er utdanning den eneste veien ut av slummen.

Dette oppmuntret også Munnis mor til å gripe inn. Vi kan bare tenke oss hvor tøft det var for henne å trosse ektemann, svigerfar, ja hele svigerfamilien. Men Munnis mor stod på sitt. Jenta hennes skulle ikke tvinges til å gifte seg som 13-åring med en fremmed – hun skulle fortsette på skolen!

– Jeg ville at datteren min skulle gå på skole, studere og bli selvstendig – ikke analfabet som meg selv. Jeg ville at hun skulle oppnå mer i livet sitt, at hun skulle få en ordentlig utdanning og jobb og ta hånd om sitt eget liv, sier Munnis mamma bestemt. Hun er selv analfabet.

AKTIVIST MOT BARNEEKTESKAP

Bestefaren ble rasende. Han mente det var bedre om Munni giftet seg, selv om hun knapt var kommet i tenårene.

– Men da motstanden ble så massiv, gav han seg. Særlig etter at en av brødrene mine også kom over på min side og støttet meg, smiler Munni fornøyd.

I dag er Munni 16 år gammel og elev ved en videregående skole. Hun er med i Redd Barnas lokale barne- og ungdomsklubb, og er blitt en tydelig aktivist mot barneekteskap. Hun er også opptatt av at flere jenter og kvinner må få utdanning. ►

Det hun har lært, gir hun videre. Munni har startet skole for landsbyens analfabeter. To ettermiddager i uken kommer kvinnene for å lære å lese og skrive.

GIR KUNNSKAPEN VIDERE

– Jeg er veldig glad i å gå på skole og lære, og vil holde på så lenge jeg kan. Men i mitt nærmiljø har mange jenter og kvinner ikke samme mulighet. Det er veldig mange analfabeter her, forteller Munni mens hun viser rundt i nabolaget.

– Hvis noen får et brev – for eksempel en invitasjon eller et offisielt brev fra distriktsstyret – kommer de til meg for at jeg skal lese det for dem. Jeg vil veldig gjerne gi kunnskapen min videre til dem, smiler Munni.

For to år siden, etter at bryllup og giftermål var avlyst, tok Munni et initiativ overfor unge jenter og voksne kvinner i nabolaget som var analfabeter. Med på laget var flere av venninnene fra barne- og ungdomsklubben. Når deres egen skoledag var over, inviterte Munni og venninnene til ettermiddagsundervisning.

Ingen tok dem på alvor – ingen kom. Til slutt klarte Munni å overtale moren og to andre kvinner til å komme og teste tilbudet. Dermed dukket også andre kvinner opp av pur nysgjerrighet. Og de ble. Mange ettermiddager kommer det nå 20 kvinner til undervisningen, pluss barna deres.

FORTELLER OM VAKSINER

Hun har allerede vist seg å være en dyktig lærer. Redd Barna sørger for at klassene hennes har nok av skolemateriell.

– Jeg begynte med å gi dem helt grunnleggende kunnskap, for eksempel om alfabetet, sier Munni, – og i dag kan de i alle fall skrive navnet sitt, fortsetter hun stolt.

Undervisningen hennes er også en mulighet til å formidle kunnskaper om vaksiner, hygiene, helse, underernæring, barnesykdommer – og ikke minst kvinners og barns rettigheter. Dette gir kvinnene større selvtillit, og hjelper dem til å ta vare på seg selv og barna sine. Og så lærer de å stå opp for seg selv.

Sangeeta (24) er én av Munnis elever. Hun sier det slik:

– Før kunne jeg ikke lese noe som helst, så jeg måtte gå til andre for å få dem til å lese for meg når jeg fikk brev. Men jeg har alltid ønsket å lære og gå på skole. Gjennom Munnis undervisning har jeg langsomt lært de viktigste tingene: å lese, skrive navnet mitt og regne. Jeg kan legge sammen tall, og blir ikke lenger lurt når jeg skal kjøpe matvarer på markedet. Og jeg lærer det videre til mine egne barn og til andre. Vi har lært så mye! ●

«Gjennom Munnis undervisning har jeg langsomt lært de viktigste tingene: å lese, skrive navnet mitt og regne.»

SANGEETA (24)

EKTESKAP: INGEN BARNELEK!

Redd Barna India har stort fokus på å stoppe den skadelige tradisjonen med barneekteskap.

Barneekteskap eksisterer i beste velgående i India, selv om har vært forbudt i 85 år.

TEKST: ELIN TOFT

India har det største antallet barnebruder i verden, og fremdeles gifter én av fire jenter seg før de fyller 18 år.

– Redd Barna har fullt fokus på å få stoppet denne skadelige tradisjonen, forteller generalsekretær Sudarshan Suchi i Redd Barna India.

Gjennom prosjektet *Ekteskap: ingen barnelek!* har Redd Barna India i samarbeid med flere andre organisasjoner nådd fram til 251 landsbyer i de tre statene Bihar, Rajasthan og Odisha med sitt budskap om at barneekteskap er både farlig og uønsket. Munnis, som bor i en av landsbyene i Bihar, er en av mange jenter som har hatt stor nytte av hjelpen hun har fått gjennom prosjektet, og har sluppet unna tvangsekteskap.

ØKONOMISK BYRDE

– Vi har henvendt oss til alle, særlig mannlige familiemedlemmer, for å sikre at de forstår den store faren ved barneekteskap, forteller generalsekretæren i Redd Barna India.

Når Sudarshan Suchi skal forklare hvorfor barneekteskap fremdeles er så vanlig i India, tar han utgangspunkt i de tradisjonelle rollene som jenter og gutter fødes inn i.

– Jenter betraktes som en økonomisk byrde for familien og en paraya dhan (en eiendom som en dag skal gis bort til svigerfamilien). Det forventes at gutter tjener penger, tar vare på familien og tar alle viktige beslutninger. Jenter skal holde seg hjemme, ha ansvar for husarbeidet og ta seg av barna.

– Barn får delta minimalt i beslutninger, og må gjøre som foreldrene sier. Også når det gjelder noe så viktig som ekteskap.

FORELDRENE BESTEMMER

At praksisen med barneekteskap fortsetter i India, får mange konsekvenser både for gutter og jenter. Men særlig jentene rammes hardt. De er verken fysisk eller mentalt forberedt på å gå inn i roller som tilhører voksenverden. De blir ofte gravide altfor tidlig og føder barn med lav fødselsvekt, noe som fører til høy dødelighet for både fødende jenter og barna deres.

En befolkningsstudie fra India har vist at ekteskap ofte blir arrangert uten at de unge har noe de skulle ha sagt. Så mange som én av ti unge menn og én av fire unge kvinner opplever at foreldrene bestemmer hvem de skal gifte seg med uten at de selv er spurt. ●

DET SKJER I NORGE

KREVER STEMMERETT FOR 16-ÅRINGER

VALG

Press – Redd Barna

Ungdom, er i gang med kampanjen *Din stemme – min fremtid*, med hovedkrav om å gi stemmerett til 16-åringer. Når det kun er de over 18 år som har stemmerett, har ikke barn mulighet til å direkte påvirke hvem som sitter med makten til å endre samfunnet de lever i.

Press krever derfor stemmerett for 16-åringer ved både stortingsvalg og lokalvalg, slik at barn og unge faktisk får en reell innflytelse på det norske demokratiet.

På www.barnetinget.no kan du lese mer om kampanjen, lære om barns rett til deltakelse og mer!

FOTO: MONICA JOHANSEN/REDD BARNA

HISTORIENS FØRSTE REDD BARNA-TURSTI

OS

Tidligere i høst ble historiens første Redd Barna-tursti åpnet ved Os utenfor Bergen. Turstien er gruset og tilrettelagt for rullestolbrukere, vogner og de som er litt dårlig til beins. Flere hundre mennesker tok turen første lørdag i september for å markere at stien er åpnet. De koste seg med rettighetstien, buttonsverksted, kaffe og kaker.

I januar i år kom folkene bak Redd Barna Cup i Øyane med initiativet, og de første sponsorene meldte seg raskt til å finansiere grunnarbeidet og grus. Etter en god dugnadsinnsats ledet av ildsjel og leder av Redd Barna Cup, Tommy Aasen (midt på bildet), var det meste ferdig før sommeren. Til slutt kom benker og skulpturer på plass. Og da var det tid for feiring!

FOTO: CAMILLA KLUNGLAND OUSDAL/REDD BARNA

KLOVNERI OG MATKULTUR

KRISTIANSAND

Like før skolestart i høst, arrangerte Redd Barna tre dager med sommeraktiviteter for barn i Kristiansand i samarbeid med Geitmyra Credo matkultursenter for barn og The Flying Seagull Project. Det ble tre fantastiske og energifulle dager med klovneworkshop, matlaging og sosialt samvær! Det hele ble avsluttet med en foreldredag hvor barna fikk mulighet til å servere maten de hadde tilberedt så fint, og vise triks de hadde lært seg av klovnene Benno, Flipp og Totto. Hele 273 barn, samt familie og venner, så showet med The Flying Seagulls.

SKAL FORSKE PÅ TRYGG PÅ TRENING

Nå i høst vil Forskningscenteret for barne- og ungdomsidrett ved Norges idrettshøgskole (NIH) starte følgeforskning av Redd Barnas kurs *Trygg på trening*. Kurset er utviklet for å bidra til å skape trygge arenaer for barn og unge ved at trenere og frivillige får økt kunnskap og handlingskompetanse om seksuelle overgrep mot barn. Prosjektet vil vare de neste tre årene.

Iben Indrevær og Antonio De Palma i Barnas Valg fikk stille spørsmål til mange norske politikere, blant andre Guri Melby.

BARNAS VALG 2021

DEMOKRATI

Hvordan ville Norge sett ut om barn fikk bestemme? Redd Barna har for tredje gang gjennomført Barnas Valg i samarbeid med Nordic Screens og Stian Barsnes Simonsen.

– Alle barn har rett til å si sin mening, bli hørt og tatt på alvor. Barnas Valg er med på å sette denne rettigheten ut i praksis, ved å gi barn den kunnskapen de trenger for å delta aktivt i demokratiet, sier generalsekretær Birgitte Lange. Store deler av materialet er gjort tilgjengelig på de tre samiske språkene, på tegnspråk og med synstolking.

Tusenvis av barn og unge stemte i Barnas Valg. På nettsiden barnasvalg.no kan du se hvilke politiske partier som gikk av med seieren.

– Også i år har vi sett at valgresultatet ville blitt helt annerledes dersom barn fikk bestemme. Det er interessant fordi det viser at barn stemmer etter egen overbevisning, og at deres stemme er viktig i demokratiet, avslutter Birgitte Lange.

– Å veksa opp i fattigdom har mykje større konsekvensar enn vi kanskje trur, seier forfattar Maria Lavik.
FOTO: TOVE K. BREISTEIN/DET NORSKE SAMLAGET

- BARNEFATTIGDOM ER EIN SKAM FOR NORGE!

I åtte forteljingar om barnefattigdom dukkar Maria Lavik ned i problemet slik det artar seg på norsk. Ho er lamslått over det ho har funne.

TEKST: ELIN TOFT

I arbeidet som journalist hadde Maria Lavik skrive om barnefattigdom i fleire år, og følgde SSB sine årlege oppdateringar. Så la ho merke til at talet på fattige barn vaks år for år.

– Dette er skremmande, og folk flest reagerer instinktivt. Sånn kan vi ikkje ha det – det er feil at barn veks opp i fattigdom, seier Lavik. I boka *Vi – dei fattige* som kjem ut no i haust utforskar ho temaet og fortel nokre av historiene bak tala.

I byrjinga var forfattaren mest opptatt av pengar og summar. Kva hadde ein fattig familie å rutte med? Korleis hang økonomien i hop? Men då ho begynte å snakka med barn og foreldra deira, fekk ho høyre mange kompliserte historier om uro, vald og vanskelege kvardagar, om fattigdom som påverkar folks mentale tilstand.

– Fattigdom kryp opp i hovudet til barn og foreldra deira. Der kan den gjera stor skade, skriv ho i boka.

STORE KONSEKVENSA

Konsekvensane av fattigdom var mykje større enn

Lavik først såg for seg. Fattigdom på norsk er ein relativ fattigdom, som tar utgangspunkt i at vi lever i eit velstående land. Tar du utgangspunkt i fattigdomsgrensa, har du framleis nok til det mest nødvendige av mat og husrom. Men du kan ikkje delta på same måte som andre i samfunnet.

– Det gjer noko med deg – du blir ståande utanfor. Barna er hindra i å delta fullt ut i samfunnet dei er ein del av. Og verre: Dei kan bli regelrett skada, seier Lavik.

I boka skildrar ho den dårlege starten på livet til barn som veks opp i økonomisk fattigdom. Dei startar ikkje på same startstreken som andre barn – dei startar langt bak. Dei bur trongare og i dårlegare husvære, som gjer at dei har mindre plass til å gjera lekser og til å ha eit privatliv. Dei er meir utsette for sjukdommar som astma, allergi, eksem, hovudpine, magesmerter og ryggplager.

Dei deltek sjeldnare i fritidsaktivitetar, dei feirar sjeldnare bursdagen sin og er meir utsette for psykisk sjukdom og vanskar som ADHD, angst, hyperaktivitet, språk- og lærevanskar, søvnproblem, vanskar med vennskap, vald og åtferdsvanskar. Førekomensten av psykiske lidningar er fem gonger høgare hjå barn i familiar med låg inntekt enn hjå barn i rike familiar.

Ungdommar som opplever at familien har dårleg økonomi, er fem gonger så utsette for alvorleg vald og tre gonger så utsette for psykisk vald som ungdommar med god familieøkonomi.

SLITNE OG BEKYMRA

– Korleis er det å vera mor eller far og samstundes vera fattig? ►

KOR GÅR GRENSA FOR FATTIGDOM?

EUs og Noregs fattigdomsgrense tek utgangspunkt i det som blir kalla medianinntekt, det vil seie ei gjennomsnittsinntekt. Når hushald har mindre enn 60 prosent av medianinntekta, blir dei rekna som fattige.

KRAV TIL POLITIKARANE

Her er tre av Redd Barnas krav til politikarane:

- Barnetrygda må aukast for alle barn opp til 18 år.
- Det må bli ulovleg å kutta i barnetrygda for familiar som mottek sosialhjelp.
- SFO må bli gratis og det må koma gode støtteordningar for barnehagar.

12%

av barn i Norge veks opp i familiar med svært dårleg råd

71 %

meiner framtidige regjeringar
må bruka meir ressursar
på å få ned fattigdom
blant barn

60 %

av dei spurde meiner
at barnetrygda
må aukast

25 %

av barnefamiliane seier
barnetrygda er svært viktig
for deira økonomi

Tala er henta frå ei undersøking utført av Respons
Analyse på oppdrag av Redd Barna sommaren 2021.

«Fattigdom
kryp opp i
hovudet
til barn og
foreldre dei-
ra. Der kan
den gjera
den gjera
stor skade.»

MARIA LAVIK

– Foreldra eg har snakka med er stolte over barna sine og gjer mykje for at dei skal få det betre. Men det er vondt å leva i eit velståande land som Norge og ikkje klara å gje ungane sine det dei treng. Nokre skjuler fattigdommen for ungane, mens andre er meir opne. Fleire kuttar ut ting dei sjølv treng for å spara pengar, som middag til seg sjølv eller tannlegebehandling. Dei prøver så godt dei kan, men er ofte veldig slitne og veldig bekymra. Dette kan føra til psykiske vanskar både hos den vaksne og barna.

SKREIV BREV TIL KONGEN

I boka blir vi kjende med åtte familiar som på ulike måtar kjempar mot fattigdom. Dei representerer to typar familiar som statistisk sett er særleg utsette for fattigdom: åleineforeldre og folk med innvandrarbakgrunn. Fleire av familiane har det som akademikarar kallar «oppopping av levekårsproblem».

Vi møter mellom anna Fredrik som er åleinefar til Georg (12), og som har gått frå å ha eit aktivt yrkesliv til å bli ufør. Robin er åleinemor til Linnea (11), og har doktorgrad og bipolar liding som gir henne eit vanskeleg forhold til arbeid. Helga kjempar ein dagleg kamp for å ha nok mat på bordet og har vurdert å prostituera seg for å klara å forsørge barna. Andrea (15) har skrive brev til Kongen, Erna Solberg og NAV for at mora skal få uføretrygd, medan Hilal har gått gjennom ei klassereise i Norge som har gjeve henne moglegheiter som tidlegare generasjonar aldri fekk.

PERSPEKTIVA SOM MANGLAR

Maria Lavik meiner erfaringane til familiar med vedvarande låg inntekt ofte er utelatne når viktige avgjersler blir tatt. Som ho skriv i boka: Deira perspektiv manglar på foreldremøta som konkluderer med at hundre kroner er ein passende minstesum for presangar i barnebursdag. Deira forteljingar

manglar når politikarane vil kutta i trygda for å gje-
ra det meir attraktivt å arbeida.

– Kor mange av topp-politikarane våre har vore avhengig av NAV-systemet for å overleva, spør Lavik. – Truleg få eller ingen. Dermed er det viktig at dei i alle fall lyttar til dei fattige. Og at folk med slike erfaringar òg blir rekruttert til politikken.

– Kva kan løysa problemet rundt barnefattigdom?
– Dei forskarane som eg har snakka med meiner at det mest effektive i kampen mot fattigdom er universelle pengeoverføringer. Behovsprøvd ordningar fungerer ofte dårleg overfor dei som treng det mest. Ein må og sjå på lønningar i låglønnsyrke. Fleire av dei som eg har intervjuar arbeider, men har låg inntekt samstundes som dei er eineforsørgjarar. Det er ein kombinasjon som kan føra til fattigdom. For Lavik rokkar barnefattigdom ved den kontrakten vi har i Norge, den som seier at barn skal ha like moglegheiter, uansett kor dei startar i livet.

– Vi kan ikkje kjenna til at barn veks opp under vanskelege forhold, utan å gjera noko med det, seier Maria Lavik. ●

AUKA RISIKO FOR FAMILIEFATTIGDOM

Medan 1 av 20 barn utan innvandrarbakgrunn lever under fattigdomsgrensa, gjeld dette 8 av 20 barn som er innvandrarar eller har innvandrarforeldre. Høgst risiko for fattigdom har barn med somalisk og syrisk bakgrunn – her er heile 78 og 88 prosent av barna fattige. Men også barn av arbeidsinnvandrarar er meir utsette for fattigdom. Blant barn med polsk og litauisk bakgrunn lever 23 prosent under fattigdomsgrensa, viser tal frå Bufdir. Ei anna gruppe barn som risikerer å veksa opp i fattigdom, er barn av einslege forsørgjarar.

Barn som veks opp i fattigdom startar ikkje på same startstreken som andre barn – dei startar langt bak. Mellom anna risikerer dei dårlegare fysisk og psykisk helse.

ILLUSTRASJONSFOTO: LISBETH MICHELSEN/REDD BARNA

FLEIRE BARN STÅR UTANFOR

Å veksa opp med dårleg råd og ei kjensle av å vera fattig kan ha stor innverknad på barnet si sjølvkjensle, viser Redd Barnas rapport «Alt koster pengar!» ILLUSTRASJONSFOTO: LISBETH MICHELSEN/REDD BARNA

— Stadig fleire barn står utanfor vanlege aktivitetar i samfunnet. Dei har rett og slett ikkje råd til å vera med.

TEKST: ELIN TOFT

Dette seier spesialrådgivar i Redd Barna, Stina Eiet Hamberg.

Norge er eit av verdas rikaste land. Likevel finst det barn som vekst opp i familiar med lite pengar. I dag lever 115 000 barn i familiar med dårleg råd. Det er meir enn kvart tiande barn i Norge – og talet aukar år for år. Barn med innvandrarakgrunn blir stadig meir overrepresentert og utgjer 6 av 10 barn i denne kategorien.

FORBRUK OG PRESS

I 2020 gav Redd Barna ut rapporten «Alt koster pengar!» Bak rapporten låg eit grundig intervjuarbeid der Redd Barna fekk innspel frå over 500 barn i Norge. Her fortalte barn og unge om korleis det var å veksa opp i familiar med dårleg råd, om korleis det var å vera barn i Norge i 2020, og kva pengar hadde å seie i liva deira. Barna kom og med forslag til tiltak for å sikra gode levkår og deltaking for alle barn.

– Kva fortel barna?

– Dei vi har snakka med er tydelege på at barn- dom i Norge i dag har ein høg pris. *Alt kostar pengar* er eit utsegn som går igjen, uavhengig av bakgrunn. Dei fortel og at det er skamfullt ikkje å ha pengar, og brukar ord som «trist, utanfor, aleine, einsamt, urettferdig og flaut». Dei skildrar eit samfunn som er prega av forbruk og press, der det er stressande å ikkje ha «det alle andre har», seier Stina Eiet Hamberg.

ETTERLYSER ENDRINGAR

Å veksa opp med dårleg råd og kjensla av å vera fattig kan ha stor innverknad på sjølvkjensla til eit barn. Nokre av barna i undersøkinga skildrar og fysiske plager som vondt i magen og søvnproblem.

– Mange seier at dei opplever det som urettferdig at dei ikkje kan vera med på det same som andre barn. Dei fortel og at dårleg økonomi kan føra til uro, krangling og dårleg stemning heime. Andre barn fortel om aktivitetar knytt til skole eller fritid som dei ikkje kan vera med på fordi prislappen er for høg. Det gjer ikkje livet enklare for barna i låginntektsfamiliar at sosiale medier speglar forskjellane. Her blir dyre klede, flotte mobilar og spennande feriereiser viste fram. Og dei som ikkje har, fell utanfor, er Stina Eiet Hamberg si erfaring. Ho held fram:

– Dei unge har fleire løysingar på problemet, som rettar seg både mot styresmakter, vaksne, foreldre og barna sjølve. Dei tilrår til dømes gratis skolemat og utstyr til skolen, meir økonomisk støtte til familiar frå NAV og rimelegare eller gratis fritidsaktivitetar. Dei ønskjer seg fleire bibliotek og fritidsklubbar med betre tilbod, som til dømes mat. Men dei tenkjer ikkje berre på å få betre råd. Dei etterlyser og endringar i haldningar og verdiar, og ønskjer eit samfunn med mindre press og mindre søkelys på pengar. ●

«På veg til T-banen fortel Elena om juleplanane ho har for seg og dottera Sofie. Sjølvaste julekvelden er det Kirkens Bymisjon som står for. Ho har fiksa billetter som gjev gratis gudsteneste, julefest og middag. Dei to var med på det same arrangementet i fjor.»

Elena og Sofie: Ei historie om fattigdom

Gåvekortet skal gå til nye vintersko til Sofie. Den tynne, aktive jenta veks fort. Dottera er ein viktig grunn til at Elena står her i dag. Ho vil ikkje at seksåringen skal merka at dei har lite. Kjølskapet skal fyllast opp, og julefeiringa skal sikra minne som Sofie kan fortelja om til dei andre i klassen. Elena fører ein dagleg kamp for normalitet for dottera. Unge hipsterpar med dyre barnevognar går forbi, men Elena ser ikkje vekk. Før skamma ho seg over å stå her. Men ikkje no lenger. Ho seier ho er ferdig med skamma.

Midt blant oss ruvar ein mann i rosa vest. Det er han som er sjefen i dag. Han jobbar som frivillig for Fattighuset og snakkar med myndig røyst til dei som prøver å snika i køen. Me står og heng rundt han, ventar. Så plutseleg begynner han å lesa opp tal. 71. 72. 73. Fleire hender strekker fram lodd. Mannen i rosa vest les på ein og ein lapp, sjekkar at tala stemmer. Så sender han dei heldige over gata i retning Fattighuset. Dei spring i sikksakk mellom bilane som køyrer forbi. Elena og eg står igjen og frys og ventar på talet 90.

85. 86. 87.

Så blir det vår tur. Me tek sats og spring ut i trafikken. Folk trenger seg saman rundt inngangen til Fattighuset. Det får meg til å tenka på målarstykket *Kampen for tilværelsen* av Christian Krohg. Bildet frå 1889 skildrar ei utdeling av brød til fattige i byen som då heitte Kristiania. Folk hutlar seg saman med ansikt prega av alvor og apati. Mykje minner om scena utanfor Fattighuset i dag. Byen er den same, og ansiktsuttrykka og skubbinga liknar. I dag er mange i køen romkvinner. Dei har skaut på hovudet, akkurat som kvinnene Krohg måla for over hundre år sidan.

Ved inngangen til Fattighuset står ei dørvakt med streng munn. Elena smiler og held opp lodd nummer 90. Ho får gå inn, og etter nokre minutt kjem ho tilbake med tre store bereposar. Me stoppar i ei sidegate for å sjekka fangsten. Det første Elena gjer, er å kontrollera utløpsdatoen på varene. Dei fleste er bra, dei held seg gjennom jula. Det er ordentleg mat i posen: mozarellaost, buntar med vårløk, små

cherrytomatar. Ho finn ei pakke med ferske kongereker. «Desse er så gode! Og så dyre!»

Elena er glad for all maten ho får frå ulike organisasjonar. Utfordringa er at det då er opp til andre kva som hamnar i kjøleskapet hennar. Ho prøver å planlegga slik at ho får brukt opp all maten, men det går ikkje alltid. Stundom får ho mat som held på å gå ut på dato, og som ho ikkje rekk å eta opp. Andre gonger får ho ting ho ikkje liker, som boksar med raudbetsalat. Dei hamnar ofte i søpla. Elena liker ikkje å kasta mat.

Å vera ekspert på å vera fattig tek både overskot og tid. Elena må kartlegga dei tilboda som finst, reisa til og frå, stå i kø. Det er ikkje alltid så lett å finna overskot i ein kvardag med ei aktiv dotter, ein tung vaskejobb og eit liv på ein liten eittroms. Om to dagar er det den mørkaste dagen i året. Den sure nullgradarslufta trenger seg inn under jakka og gjev ikkje mykje til julestemning. Det er ingen snø til å lysa opp den gråsvarte asfalten eller dei nakne trea.

På veg til T-banen fortel Elena om juleplanane ho har for seg og dottera Sofie. Sjølvaste julekvelden er det Kirkens Bymisjon som står for. Ho har fiksa billetter som gjev gratis gudsteneste, julefest og middag. Dei to var med på det same arrangementet i fjor. Alt var så ordentleg: ein pianist som spelte, og ei fin preike frå presten. Han snakka om einsemd i jula. Elena hugsar kor rørt ho blei. Med hjelp frå ulike velgjerande organisasjonar er jula nesten i boks. Berre litt frukostblanding og mjølk manglar, og det kan Elena kjøpa på butikken. Grålyset er på veg over til mørker då me ønsker kvarandre god jul og går kvar til vårt.

Historia er henta frå boka

Vi – dei fattige

Åtte forteljingar om barnefattigdom
av Maria Lavik

PÅ NETT MED REDD BARNA

Har du ris, ros, spørsmål eller kommentarer til Redd Barnas arbeid?

Vi vil gjerne høre fra deg! Følg og lik oss på sosiale medier, si din mening og del saker du mener er viktige med andre. Her er noe av det som har skjedd på våre på Facebook-, Twitter- og Instagram-sider siden sist:

INSTAGRAM

reddbarna // Vi er på plass hos barna i **#Afghanistan**! 120 000 barn har blitt tvunget til å flykte fra hjemmene sine på grunn av volden som har eskalert siden starten av juni. Din gave gjør en forskjell! **#nødhjelp** **#reddbarna** **#barndombetryalt**

reddbarna // I morgen starer klimabrølet, og vi roper med – fordi klimakrisen er en barnerettighetskrise! 🗣️ Les mer i link i bio **#klimabrølet** **#reddbarna** **#barndombetryalt**

FACEBOOK

Redd Barna // I dag starter salget av det nye Mummikruset «På fjellet». Et spesialkrus fra Moomin by Arabia som kun selges i Norge. For hver solgte «På fjellet»-kopp går 10 kroner til Redd Barnas arbeid for vennskap og inkludering.

Redd Barna // I dag minnes vi alle som ble rammet av terroren 22. juli. Ti år senere er det fortsatt vanskelig å finne de rette ordene. Men det vi vet er at sterke, modige ungdommer fortsetter å kjempe for en bedre verden. ❤️

LINKEDIN

Redd Barna @ReddBarna
Alle på banen er like mye verdt! Redd Barna kjemper for likestillingen i idretten og sammen med **#ØvrevollHosle** (ØHIL) har vi et felles mål om å gjøre **#idretten** trygg og inkluderende for alle barn og unge.

TWITTER

Redd Barna @ReddBarna
Vi har en fattigdomskrise i Norge. Det er mange barn vi snakker om: 115 000 barn i familier med veldig dårlig råd betyr hvert tiende barn i Norge. Hva vil dere gjøre for å stoppe den, **@jonasgahrstøre** og **@erna_solberg**? Les **@BirgitteLange** sin kronikk her: **@vl.no**

Nora Ingdal @noraingdal
Beirut: **@ReddBarna** ser en kraftig økning i **#barnearbeid** og utnyttning av sårbare barn, 1 million barn trenger humanitær hjelp. Vi ber om en helhetlig hum plan som ivaretar alle nasjonaliteter – uavhengig om du er libanesiser, syrer, palestiner eller immigrant **@nrknyheter**

HER ER VI:

@reddbarna
@reddbarna_foto

www.facebook.com/
reddbarna

www.twitter.com/
reddbarna

redd_barna

www.reddbarna.no

REDD BARNAS ILDSJEL

Hvem:

Rina Kamilla Yamamoto (43)
Bor i Drammen

Hvorfor:

Leder Redd Barna Drammen

- SMÅ TING KAN HJELPE ET BARN

1

Hva driver dere med i Drammen for tiden?

Vi gjør flere ting: både aktiviteter for barn og kampanjer/politisk påvirkning. De viktigste aktivitetene retter seg mot velkomstklasser for barn med innvandrers- og flyktningebakgrunn. I dag er det flere aktører som driver aktiviteter for barn enn da Redd Barna Drammen startet opp. Flere organisasjoner har profesjonelle koordinatore, så vi har måttet tenke nytt om hvilke aktiviteter vi skal ha og for hvem. Det er behov for aktiviteter for barn som kanskje ikke har funnet fram til andre organiserte aktiviteter. Disse barna håper vi å kunne gi noen gode opplevelser, og hjelpe dem videre ut i lokalsamfunnet.

2

Hvordan skjer kampanjearbeidet?

Vi har for eksempel temakvelder i forbindelse med kampanjer. Da vi inviterte til temakveld om seksuelle overgrep mot barn, tenkte vi det ville være suksess om det kom mer enn ti, mens det kom over 200. Folk har behov for god informasjon og Redd Barna har stor troverdighet og legitimitet. Ellers har vi for eksempel vært på Drammen sykehus der legene stilte opp og satte av et avdelingsseminar til tegn og symptomer på overgrep mot barn og gjennomgikk handlingsplanen og de retningslinjene de allerede har.

3

Drammen Redd Barna har valgt å samarbeide med andre grupper. Hvorfor det?

Vi erkjenner at vi ikke alene kan løse store sammensatte problemer som rammer barn og unge, eller finne alle gode løsninger på egen hånd. Derfor ser vi på hvem som sitter på kompetanse og ressurser og som har de samme målene som oss. Vi har blant annet i mange år samarbeidet med Strømsgodset Toppfotball om Trygg på Trening og Blåtimer. Nå går vi inn i et nytt samarbeid om Strømsgodset-prosjektet Blått Hjerte sammen med BDO og Kirkens Bymisjon. Her er fokuset på tiltak for barn som vokser opp i familier med vedvarende lav inntekt.

4

Hva motiverer deg?

Jeg ble grunnleggende rystet da jeg fant ut at ikke alle voksne er enige om at alle barn skal beskyttes. Det skjedde noe med meg da det gikk opp for meg, og har gitt meg en motivasjon for å gjøre noe for alle barns rettigheter. Og så tenker jeg at negative ting på en måte skjer av seg selv, men for å få til noe positivt må en aktivt gjøre noe og bidra. Det trenger ikke være noe stort og flott. Alle trenger ikke å «redde verden», men alle kan gjøre litt for noen. Små ting kan hjelpe et barn. Det betyr noe der og da for et barn eller en ungdom å bli sett, få tilhørighet, trygghet og gode opplevelser.

5

Hva tenker du om Redd Barna framover?

Det er både behov for og plass for Redd Barna i lang tid framover. Redd Barna er og blir en kjempeviktig organisasjon fordi vi er verdens største uavhengige organisasjon som jobber for barns rettigheter! Dette skiller Redd Barna fra mange andre organisasjoner, og gir oss en viktig funksjon. Samtidig er det ikke enkelt i dag å rekruttere og beholde nye medlemmer og frivillige. Det er krevende å legge til rette for aktiviteter for barn samtidig som man koordinerer frivillige. Der har vi en utfordring i årene som ligger foran oss.

TEKST: ELIN TOFT

**BLI MEDLEM
I REDD BARNA**

Er du ikke medlem i Redd Barna?
Som medlem i Redd Barna kan
du påvirke organisasjonen.
Send kodeord **BLIMED** til 2230
for å melde deg inn nå.

LEgger KURSEN FOR DE NESTE TRE ÅRENE

I midten av september møtes delegater, tillitsvalgte og ansatte i Redd Barna til landsmøte i Trondheim. Her blir retningen pekt ut for organisasjonens arbeid i tiden framover.

TEKST: ELIN TOFT

Redd Barnas landsmøte er organisasjonens høyeste organ og arrangeres hvert tredje år. I år deltar 90 delegater i tillegg til tillitsvalgte og ansatte. Alt i alt vil 119 ha stemmerett.

Landsmøtet tar opp mange viktige saker for organisasjonen. Blant annet blir hovedstrategi og medlemmenes treårige handlingsplan som skal bidra til de strategiske målene vedtatt. Det skal gjennomføres valg av medlemmer til de sentrale styrende organ og komiteer for de neste tre årene.

Landsmøtets stemmeberettigede skal stemme over de forslagene som blir presentert.

FIRE HOVEDPUNKT SKAL PRIORITERES

Redd Barnas hovedstyre skal på landsmøtet legge fram forslag til hva som skal prioriteres i årene 2022-2024. De strategiske ambisjonene er samlet i fire hovedpunkter:

- Få barn tilbake på skolen og sikre læring av høy kvalitet
- Beskytte barn mot vold og overgrep
- Beskytte barn mot klimaødeleggelser og støtte dem i deres klimakamp
- Bekjempe fattigdom og øke investeringene i barn

SAKER FRA REGIONENE

Det er også sendt inn saker fra regionene som landsmøtet skal ta stilling til:

■ **Forbud mot rituell omskjæring av gutter.**

Redd Barna Drammen foreslår at Redd Barna skal si tydelig nei til rituell og kulturell omskjæring av gutter. Dersom landsmøtet ikke går for dette standpunktet, foreslår Redd Barna Drammen at Redd Barna skal arbeide for innføring av aldersgrense og samtykke ved omskjæring av guttebarn.

■ **Alle barn skal ha rett på gode psykiske helsetjenester – sats på lovpålagte tjenester kommunalt.**

Redd Barna jobber indirekte med å ivareta psykisk helse, men Redd Barna Ålesund mener tiden er inne for at dette bør få større fokus i organisasjonens arbeid for å øke samfunnets investering i barn. Derneft mener de at Redd Barna bør jobbe for at barn og unges psykiske helse blir en lovpålagt tjeneste i kommunen.

■ **Redd Barna setter flyktningbarns rettigheter på dagsorden.**

Forslag fra Redd Barna Gjøvik om at Redd Barna sentralt skal sette flyktningbarns rettigheter på dagsorden og arbeide for at norsk lovgivning og rettspraksis blir i samsvar med barnekonvensjonen og menneskerettighetene.

■ **Praksisplasser og internasjonal utveksling for frivillige.**

Redd Barna Romerike foreslår at vi åpner for ubetalte praksismuligheter for frivillige på kontorer rundt i landet og at Redd Barna utvikler muligheter for at frivillige inkluderes i organisasjonens internasjonale arbeid ved å åpne opp for utveksling.

GLØD OG ENTUSIASME

Handlingsplanen for Redd Barna er retningsgivende for medlemmene og Redd Barna-grupper. Det lokale engasjementet og aktivitetene bidrar til at organisasjonen når de strategiske målene. Noen Redd Barna-grupper har regelmessige og varierte aktiviteter med grupper av barn, mens andre engasjerer seg i politisk påvirkning for barns rettigheter. Noen grupper organiserer innsamling til Redd Barna og slutter opp om kampanjeaktiviteter. Det er ingen forventning om at Redd Barna-grupper arbeider med alle målene, men til sammen bidrar medlemmene til at alle målene i handlingsplanen nås.

Foreløpig er det planlagt for et fysisk møte i Trondheim. Hvis koronvasituasjonen gjør dette umulig, blir møtet holdt digitalt. ●

Frivillige fra Redd Barna Tromsø og Tromsø Press ønsket i 2016 velkommen til landsmøte i Tromsø. I år er Trondheim vertsby for Redd Barnas landsmøte.

FOTO: CAMILLA
BERNTZEN/REDD
BARNA

FNS BARNE- KONVENSJON ARTIKKEL 30:

Alle barn fra urfolk eller minoriteter har rett til, sammen med andre i sin gruppe, å ha sin egen kultur, sin egen tro og sitt eget språk.

RISTEN BIRJE STEINFJELL (36)

- Seniorrådgiver samiske barns rettigheter og inkludering
- Oppvokst i Kautokeino, bor nå i Tromsø
- Bachelorgrad i sosialantropologi
- Mastergrad i urfolksfilosofi
- Snakker både sørsamisk og nordsamisk i tillegg til norsk

Under landsmøtet 2018 i Bergen stemte delegatene blant annet over forslaget om at Redd Barna skulle arbeide mer med på samiske barns rettigheter. Forslaget ble vedtatt.

FOTO: ØYVIND TOFT/REDD BARNA

MEDLEMMENE STYRER REDD BARNA-SKUTA

Finn mer her:
[www.reddbarna.no/
skole/samisk](http://www.reddbarna.no/skole/samisk)

Den ferske satsingen på samiske barns rettigheter kommer etter viktige initiativ fra Redd Barnas medlemmer.

TEKST: ELIN TOFT

Før landsmøtet høsten 2018 kom det forslag fra region nord om at Redd Barna skulle arbeide mer med samiske barns rettigheter, samt med lavinntekter i nord. Initiativet kom opprinnelig fra frivillige og medlemmer i Alta. Saken ble tatt opp på landsmøtet, der den fikk tilslutning.

FOLK FLEST VET LITE

Som et direkte resultat av initiativet fra medlemmene i nord, opprettet Redd Barna i 2019 en stilling som seniorrådgiver for samiske barns rettigheter og inkludering. Dette er første gang i Redd Barnas historie at en ansatt jobber primært med det samiske.

– Foreløpig er vi i startfasen. Det er så mye å ta fatt på, for fornkningen har påvirket mye av den samiske kulturen og statusen til det samiske språket, sier Risten Birje Steinfjell, som har fått jobben med å bygge opp Redd Barnas arbeid med samiske barns rettigheter. Hun utdyper:

– Folk flest vet altfor lite om samiske barn. For eksempel at de finnes over hele landet, og at de har de samme rettighetene som andre barn i Norge, samt rettigheter i kraft av å være urfolk.

FOTO: STINE ØSTNOR/REDD BARNA

På Riddu Riddu-festivalen tidligere i år fikk Redd Barna innspill fra barna om hva som skal til for at alle barn skal ha det bra. Hanna Grape overrakte innspillene til Sametingsrådet på vegne av barna.

BRUDD PÅ RETTIGHETER

En ting er lovfestede rettigheter. Noe annet er virkeligheten, som for mange samiske barn ser annerledes ut. Riksrevisjonen har for eksempel vist at det finnes lite undervisningsmateriell på samiske

språk – dette er et klart brudd på samiske barns rettigheter.

Foreløpig arbeider Steinfjell med å kartlegge forskningen som finnes på feltet, for å finne en retning på Redd Barnas arbeid framover på dette feltet. Redd Barna har til nå fått oversatt en del av Redd Barnas viktige materiell til samisk for både barnehage og skole, for eksempel *Kroppen min eier jeg*.

VIL HØRE DE UNGE

– Mye av det Redd Barna gjør blir allerede tilpasset samiske barn og samisk språk, og det er bra! Vi jobber for å inkludere samiske barn og norsk-språklige barn i hverandres aktiviteter. Det er mange som ikke kan så mye om det samiske, og her kan vi bidra. For å informere om det samiske har vi for eksempel laget en film om 6. februar, samenes nasjonaldag, som mange har sett og delt. Vi har også et ønske om å løfte det samiske språket, noe som vi blant annet gjør på sosiale medier under den nasjonale samiske språk-uka.

– Hva skjer nå i høst?

– Vi ønsker å høre hva barn og unge med samisk bakgrunn tenker og mener, og starter opp en del medvirkningsprosesser. Dessverre opplever mange unge samer både hets og diskriminering. Vi ønsker å løfte samiske barns stemmer og høre hva de tenker om sin tilværelse, sier Risten Birje Steinfjell.

Arbeidet hun gjør er et direkte resultat av medlemmers initiativ, og viser hvordan medlemmers engasjement kan påvirke Redd Barna. ●

Vi kjemper for barns rettigheter
og for at barn skal leve et verdig liv.
Sammen med **Redd Barna**

Birgitte Lange

Birgitte Lange
generalsekretær

JES

Johan Schwartz
næringslivsansvarlig

Redd Barna

Din jobb kan gjøre en forskjell!

Bli stolt av bedriften din. Nå er det enklere å støtte Redd Barnas viktige arbeid regelmessig. Du får til og med noe tilbake!

TEKST: ELIN TOFT

Eier du en liten eller mellomstor bedrift? Sjekk opp Redd Barnas nye pakke tilbud til bedrifter. Er du arbeidstaker i en liten eller mellomstor bedrift? Spør sjefen om dere ikke skal gjøre det bedre for barn, både i Norge og i utlandet.

Redd Barna har gjort det mye enklere for næringslivet å ha et humanitært engasjement. Ved å være Redd Barna bedriftsfadder viser bedriften samfunnsansvar, samtidig som medarbeiderne får mulighet til å engasjere seg i en god sak. Dette samarbeidet passer godt for dem som har en mindre eller mellomstor bedrift.

FÅR SKAPE ENGASJEMENT

– Gjennom en spennende verktøypakke får bedrifter nå både muligheten til å styrke innsatsen og engasjementet rundt deres hjertesaker, samtidig som de får promotert sine produkter og sitt samfunnsan-

svar, forteller Aleksander Eide i Redd Barna.

– Hvorfor skal bedrifter støtte Redd Barna regelmessig? Er det ikke greit å gi en enkeltdonasjon til jul?

– Julegaver er flott, men regelmessig støtte vil gjøre en enda større forskjell for barn. Det har større effekt på arbeidet vi gjør; blant annet kan vi planlegge arbeidet vårt på en mer langsiktig måte, forteller Eide. Han legger til at minstebeløpet for å bli bedriftsfadder er kr 500 per måned (kr 6 000 i året).

– Går mange bedrifter sammen om å gi støtte, vil det bety mye for Redd Barnas arbeid for blant annet barn på flukt, utenforskap i Norge og en bedre utdanning for barn her hjemme og verden over. Dette er særlig viktig nå i pandemien, som har sendt millioner av barn ut av skolen og inn i fattigdom, understreker Aleksander Eide.

UTENFORSKAP OG MOBBING

I Norge jobber Redd Barna blant annet for å beskytte barn mot digitalt utenforskap og nettmobbing, og mot vold og overgrep. Bedriftsfadderne får muligheten til å gjøre flere bevisst på at dette også skjer i Norge. De kan for eksempel bruke digitale signaturer som markerer støtte til Redd Barna, og diplomer som kan henges opp i resepsjonen.

– Alt dette er en del av verktøypakken som blir sendt til bedriftsfadderne etter at de har meldt seg på. Ønsker de å bidra til vårt arbeid i deres lokalmiljø, får de også muligheten til å samarbeide med Redd Barnas regionkontor, sier Eide. ●

Les mer her:

[reddbarna.no/
bedriftssamarbeid/bedriftsfadder/](https://reddbarna.no/bedriftssamarbeid/bedriftsfadder/)

Du kan også kontakte
Aleksander Eide på 93076704
eller aleksander.eide@reddbarna.no

DETTE FÅR BEDRIFTSFADDERE:

- Digitalpakke med Redd Barna logo, poster som kan brukes i sosiale medier, diplom, gavekort og epost-signatur. Dette kan brukes på bedriftens egne flater.
- Mulighet til å styrke merkevare og omdømme.
- Månedlige rapporter fra Redd Barnas arbeid verden over. Her får bedriften oppdateringer på hva pengene deres blir brukt til.
- Mulighet for å bidra i sitt eget nærmiljø. Dette gjøres i samarbeid med Redd Barnas regionkontor.
- Gavekort.
- Skattefradrag på donasjoner opp til kr 50 000

REDD BARNA MENER DEN FARLIGE BARNEFATTIGDOMMEN

Når barn ikke kan være med på fritidsaktiviteter fordi det koster for mye, vokser utenforskapet.

ILLUSTRASJONSFOTO: LIBSETH MICHELSEN

Barn i fattige familier har fått det verre det siste året, og koronaen har rammet aller hardest de med minst fra før. Det siste året med pandemi og nedstengning kommer på toppen av 20 års økning av familiefattigdommen i Norge. Nå har vi en fattigdomskrise.

Det er typisk norsk å være god, men vi har blitt mindre flinke til å redusere ulikhet i samfunnet vårt. Vi snakker om en tredobling fra marginale 3% barn i familier med veldig dårlig råd over tid ved årtusenskiftet, til dagens alvorlige 11,7%. Og det har skjedd med både høyresiden og venstresiden i norsk politikk på regjeringsvakt. Sannsynligvis vil tallene være enda høyere om et år når vi ser konsekvensene av korona.

UTENFORSKAPET VOKSER

Det er mange barn vi snakker om: 115 000

barn i familier med veldig dårlig råd betyr hvert tiende barn i Norge, eller to, tre stykker i hvert klasserom. I noen bydeler i de mest utsatte byene er antallet dobbelt så høyt. Det høye antallet er et faresignal for Norge. De stadig økende forskjellene gjør at utenforskapet øker.

STORE KONSEKVENSER

I 2015 forpliktet Norge seg til å halvere andelen mennesker som lever i relativ fattigdom innen 2030. Den gang var tallet på barn i fattige familier i Norge 98 000. Hva betyr det hvis vi skal oppfylle FNs bærekraftsmål om å redusere egen fattigdom? Her i landet betyr det at antall barn i familier med vedvarende lav inntekt må reduseres med 66 000 fra dagens nivå.

FNs barnekonvensjon slår fast at alle barn har rett til levekår som sikrer bar-

nets psykiske, fysiske og sosiale utvikling. Oppvekst i fattigdom har store konsekvenser: Det begrenser barns mulighet til å lykkes på skolen, ha et sunt kosthold, et godt bomiljø, og få tilstrekkelig familie- støtte. FNs barnekomité uttrykker både bekymring for den økende fattigdommen som rammer barn i Norge, og for barnetrygdens svekkelse over tid.

Redd Barnas nye spørreundersøkelse, utført av Respons Analyse, viser at folk i Norge overhodet ikke synes politikerne gjør nok for å stanse økningen av antall barn som lever i fattige familier, og ønsker at våre folkevalgte begynner arbeidet med å bekjempe de økende forskjellene.

BARNETRYGDEN MÅ ØKES

Et viktig grep som vil få mange familier over fattigdomsgrensen, er å øke barnetrygden for

«De stadig økende forskjellene gjør at utenforskapet øker.»

BIRGITTE LANGE

alle barn. Fra 90-tallet fram til for tre år siden, sto barnetrygden bom stille. De to siste årene har regjeringen økt satsene smått. Det paradoksale er at de som trenger den mest, indirekte blir frarøvet barnetrygden.

Av alle barnefamilier, er det de som mottar sosialhjelp som trenger barnetrygden mest. Det må lovfestes at barnetrygden ikke regnes som inntekt, slik at de som får barnetrygd ikke straffes med kutt i annen økonomisk sosialhjelp.

Prinsippet om gratis skole må beskyttes. Redd Barna ber myndighetene å sørge for at skolen er lik for alle barn gjennom at gratisprinsippet styrkes slik at skoleaktiviteter ikke medfører utgifter for foreldre, særlig utgifter til skoleturer og utstyr. Det må også jobbes for at barnehage og SFO blir gratis for barn i levekårsutsatte områder, eller med enkle, gode støtteordninger for barna i fattige familier.

Barna er uten skyld og uten mulighet til å påvirke familiens økonomi. Det er urettferdig, og kortsiktig tenkt for samfunnet vårt. Alle barn i Norge har rett til å ikke vokse opp i fattigdom, og løfter vi dem ikke, vil det på sikt få ødeleggende konsekvenser for velferdssamfunnet vårt.

Hilsen
Birgitte Lange
generalsekretær i
Redd Barna

TAKK TIL VÅRE HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE

accenture

Accenture støtter Redd Barna globalt med å etablere opplæringsprogrammer og bruke ny teknologi for at ungdom kan få kunnskapen de trenger for å komme seg i jobb.

BDO

BDO støtter Redd Barnas arbeid med utdanning, samt vårt arbeid i Norge. I tillegg bidrar BDO med pro bono-arbeid.

Dressmann

Dressmann støtter prosjektet Work2Learn i Bangladesh, som gir unge i tekstilindustrien yrkesutdanning.

Let's Build

Let's Build støtter utdanning for barn og unge i Etiopia og Uganda.

Wiersholm

Wiersholm støtter Redd Barnas arbeid for barns rettigheter. Advokatfirmaet bidrar med juridisk kompetanse, pro-bono arbeid og prosjektstøtte.

SAMARBEIDSPARTNERE

Ambera

ARABIA
1873

**CAPPELEN
DAMM**

**clas
ohlson**

**Cultura
Bank**

**DISCOVERY
NETWORKS
NORWAY**

essity

eurolorist

**IKANO
BANK**

IKEA

Kantega

LERØY

MALLING & CO

**NORDISK PUKK
OG SAND AS**

**N
norstat**

NYCO/PLUS

SPRELL

TREFADDER
Karbonfengt med norsk kinneskog

Et spesialkrus for vennskap og inkludering

Salget av Mummi-kruset *På fjellet* har startet. Dette er et spesialkrus som kun selges i Norge, der 10 kroner av hvert solgte krus doneres til Redd Barnas Norgesprogram og arbeidet vårt med vennskap og inkludering. Illustrasjonen på kruset viser Mummitrollet som trenger råd fra sin gode venn Snusmumriken, og er basert på Tove Janssons tegninger fra 1950-tallet. Kruset kan kjøpes hos ulike forhandlere eller gjennom nettbutikken [Moomin.com](https://moomin.com).